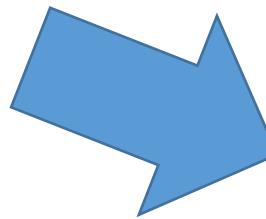
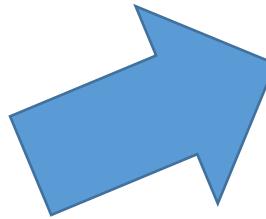

Aplikace neuronových sítí

Lineární klasifikace, Softmax, SVM

Lineární klasifikace

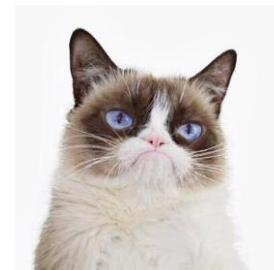
Problém klasifikace

Vzorové obrázky neboli trénovací data

Predikce na neznámém obrázku

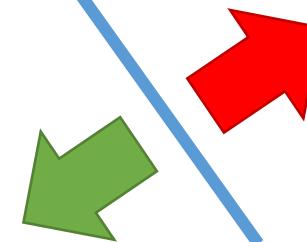
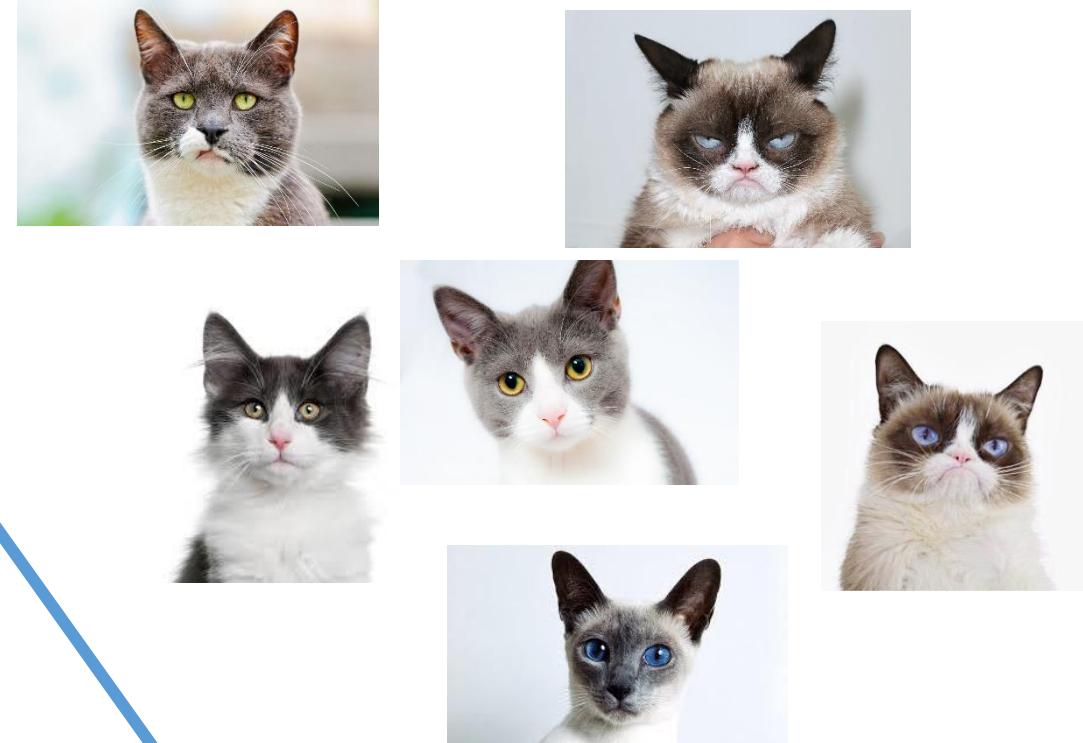
Metoda nejbližšího souseda

Lineární klasifikace

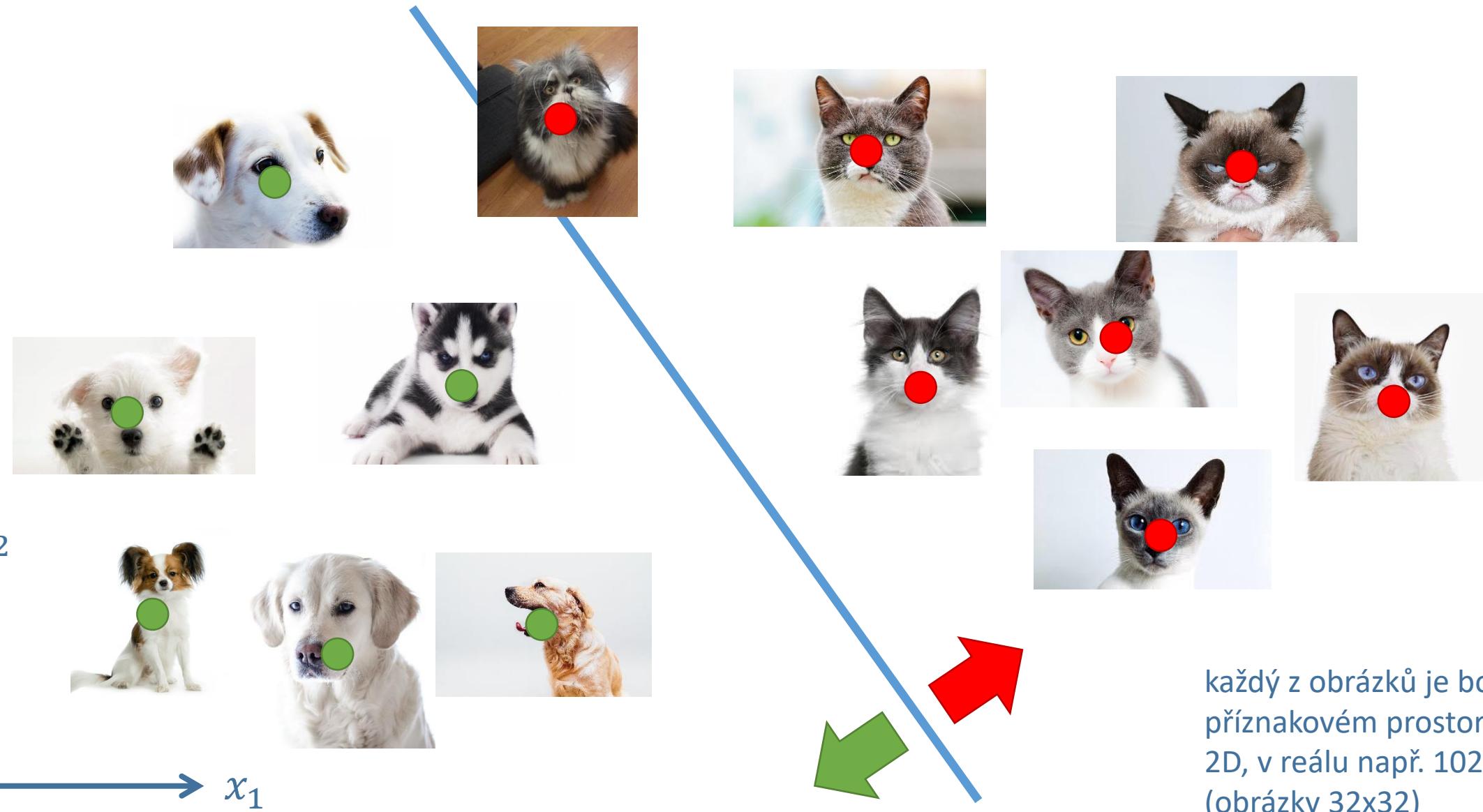

obrázek je na straně koček → na obrázku je kočka

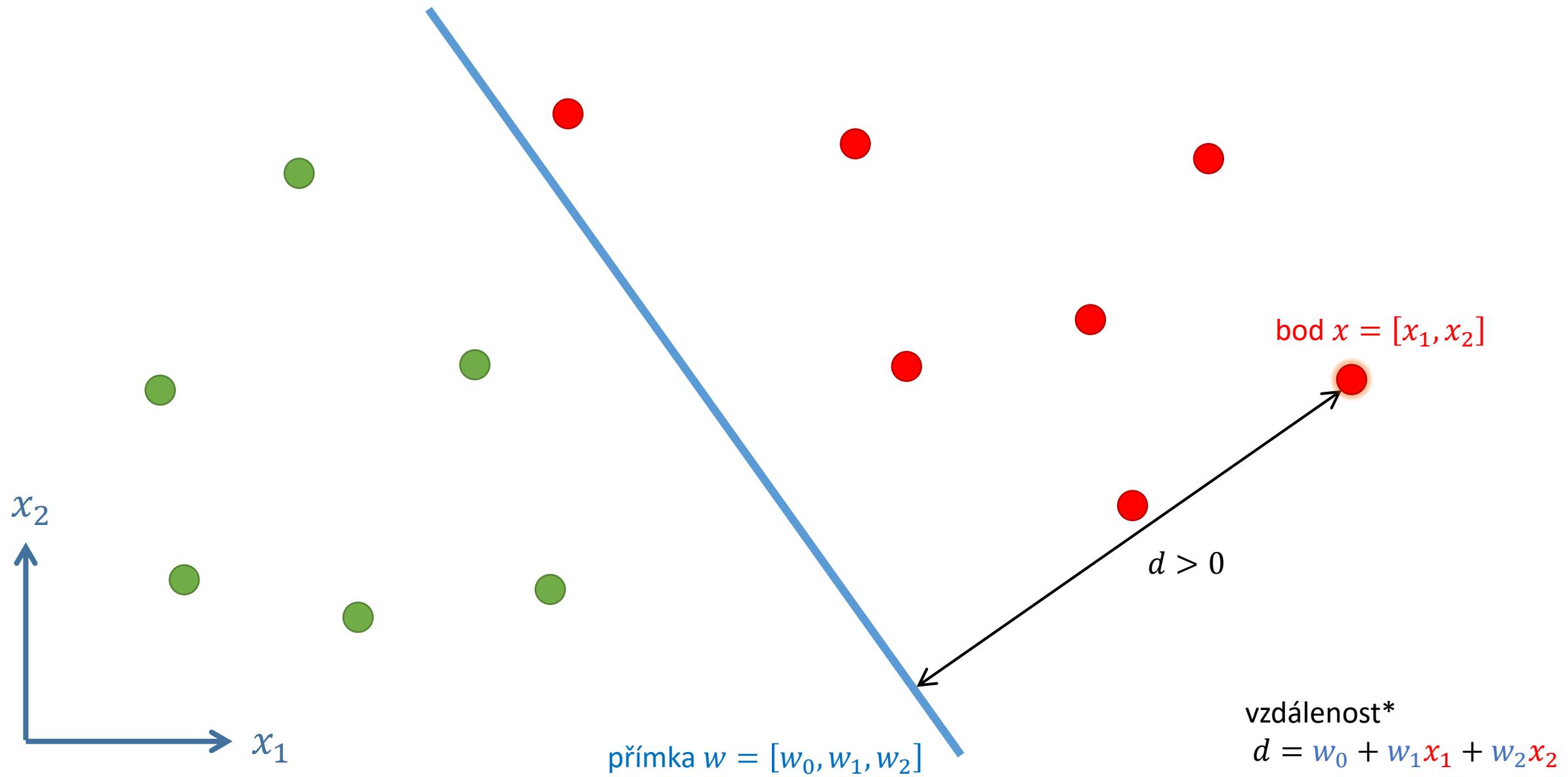

prostor přímkou (rovinou) rozdělíme
na dvě poloviny; na jedné straně
jsou psi, na druhé kočky

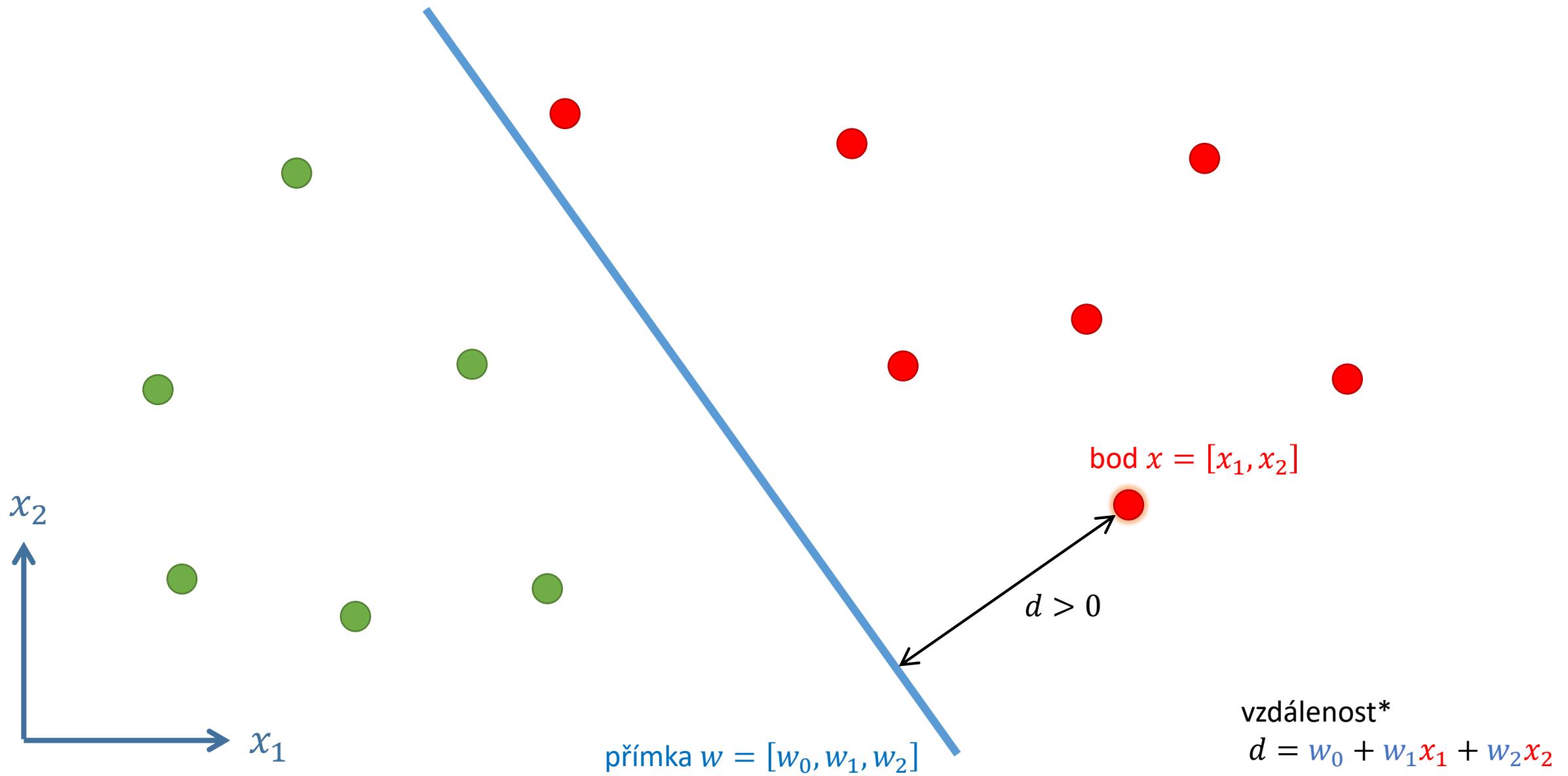
Příznakový prostor

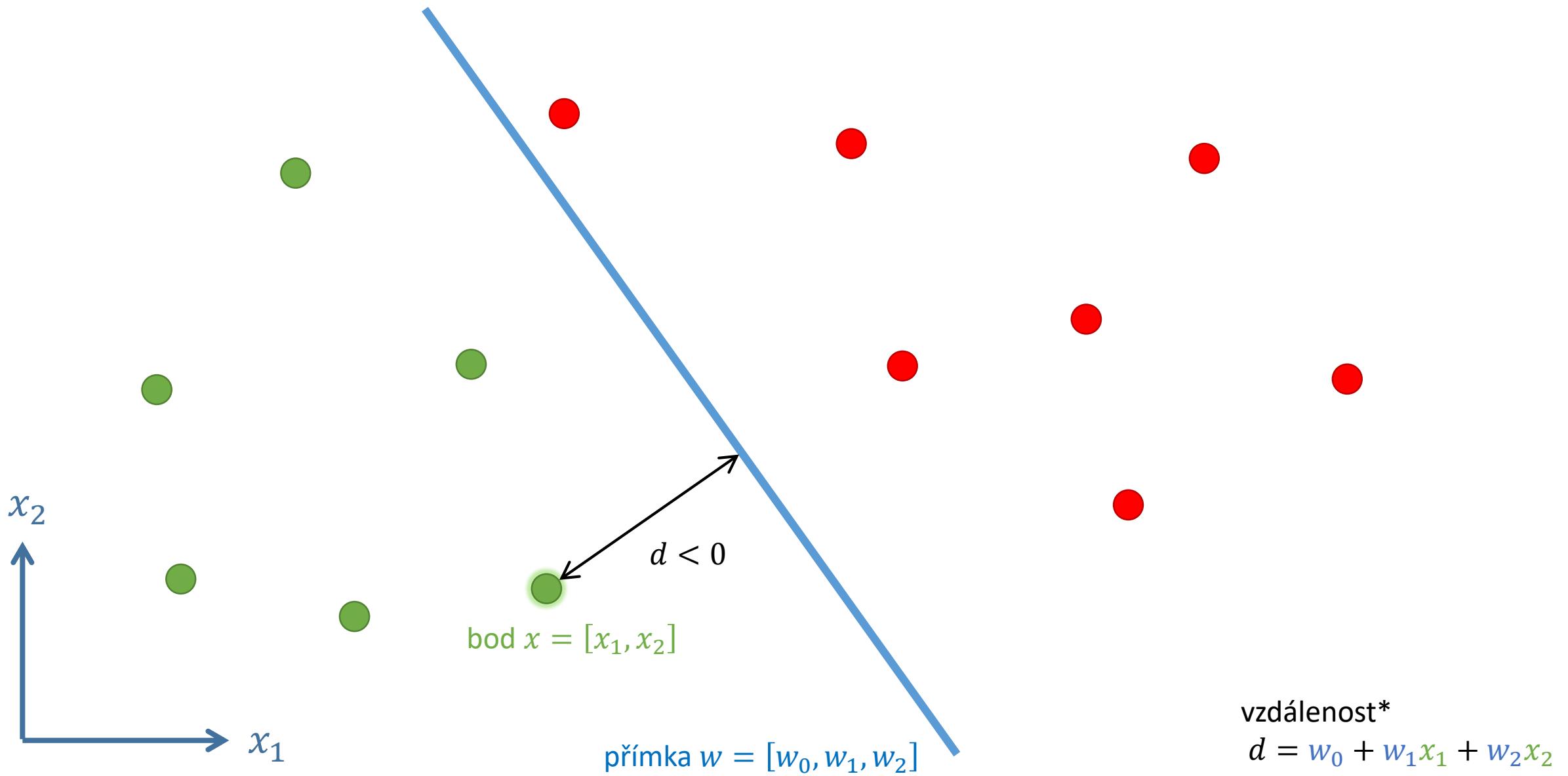
Příznakový prostor

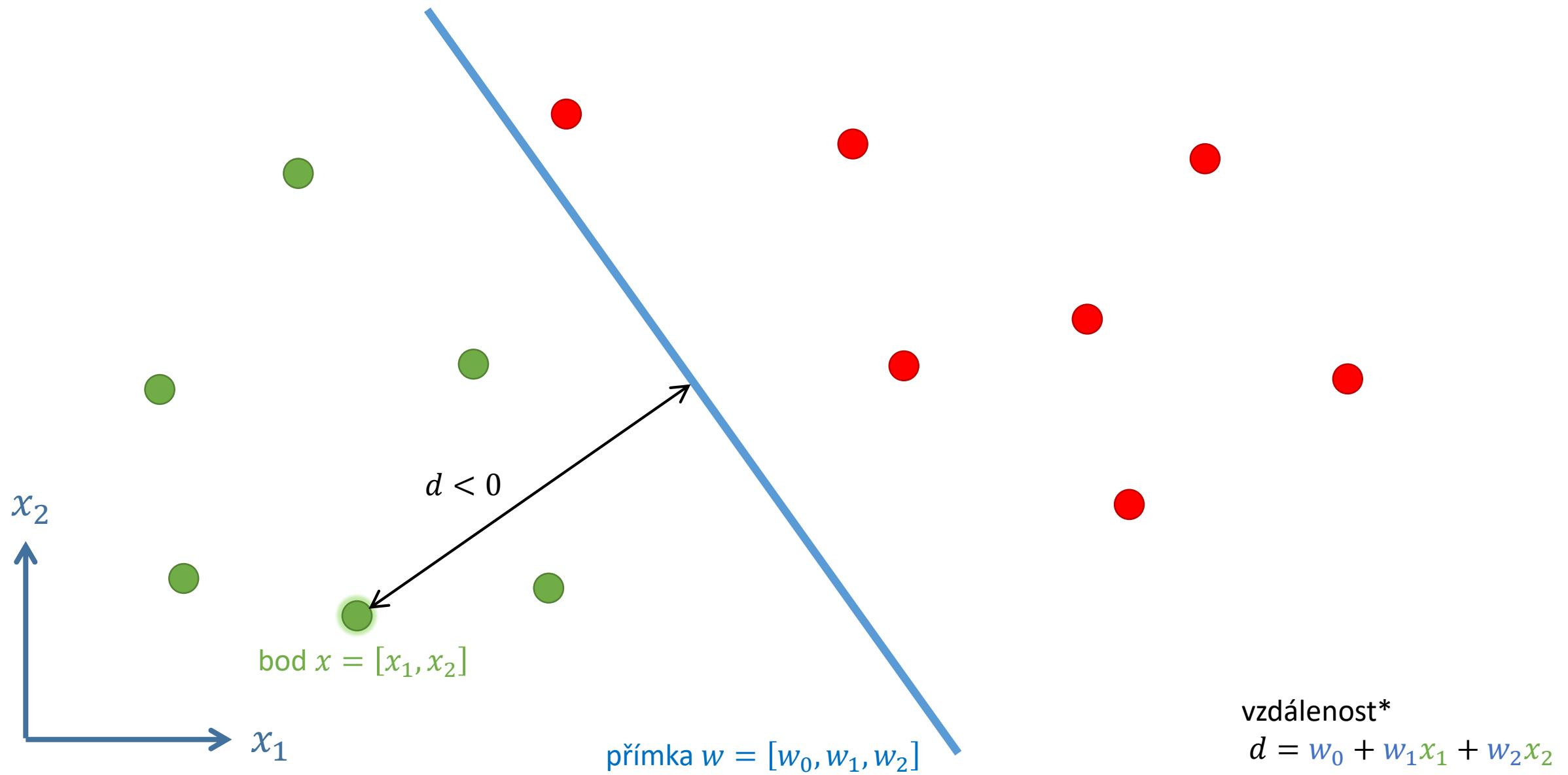
Příznakový prostor

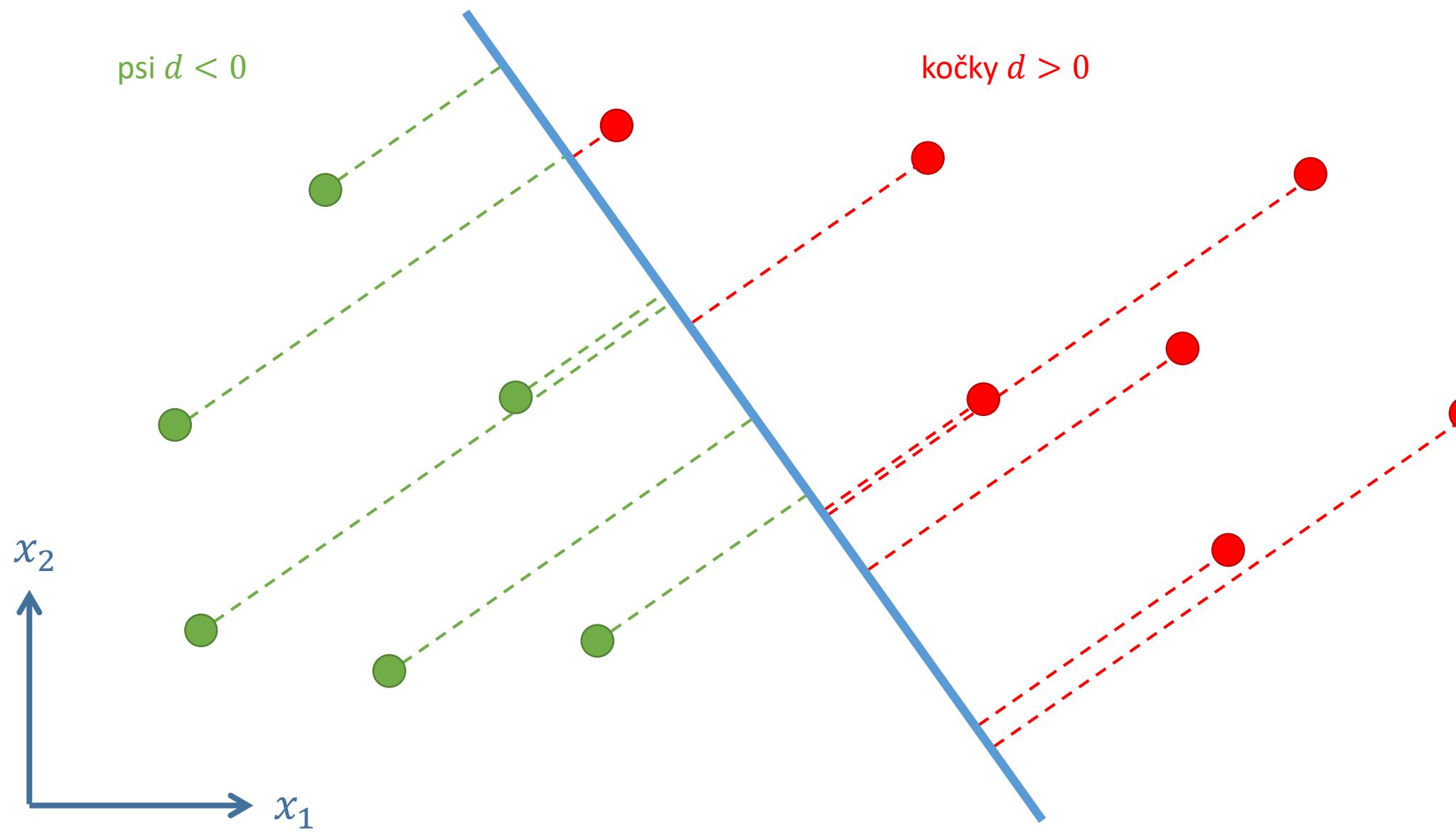
Příznakový prostor

Příznakový prostor

Příznakový prostor

Na jaké straně bod je? Skalární součin vektorů

skalární součin

$$w^T x = \sum_i w_i x_i$$

$x = [x_1; x_2]$... příznakový vektor obrázku

$w = [w_1; w_2]$... normálový vektor dělící přímky

přímka prochází počátkem \rightarrow posun $b = 0$

btw MATLABovská notace
 $[u; v] = \begin{bmatrix} u \\ v \end{bmatrix}$

Na jaké straně bod je? Skalární součin vektorů

skalární součin

$$w^T x = \sum_i w_i x_i$$

$$x = [x_1; x_2]$$

$$w = [w_1; w_2]$$

$w^T x$ je průmět vektoru x na normálový vektor přímky w

Na jaké straně bod je? Skalární součin vektorů

skalární součin

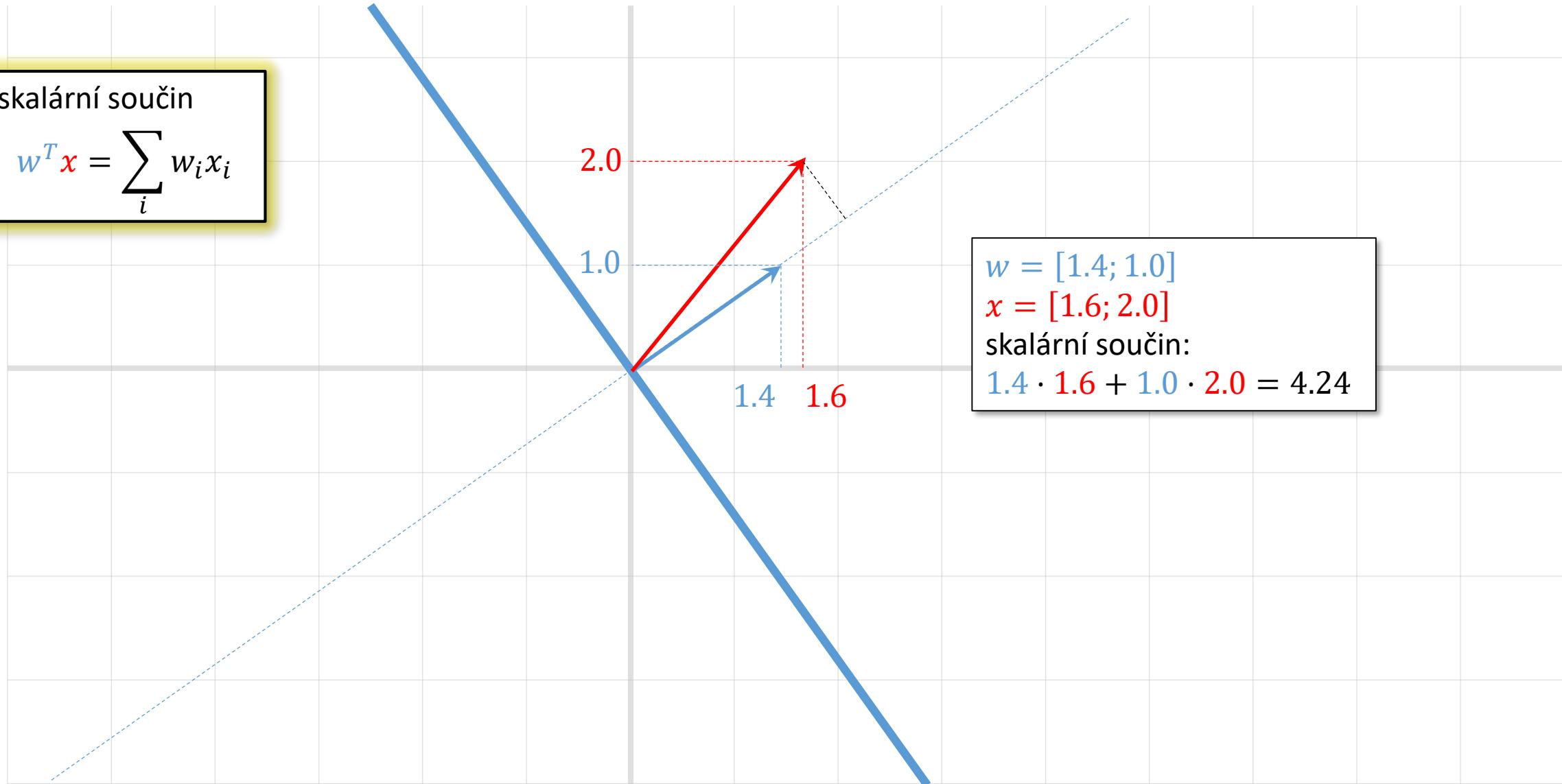
$$w^T x = \sum_i w_i x_i$$

$$w = [1.4; 1.0]$$

$$x = [1.6; 2.0]$$

skalární součin:

$$1.4 \cdot 1.6 + 1.0 \cdot 2.0 = 4.24$$

Na jaké straně bod je? Skalární součin vektorů

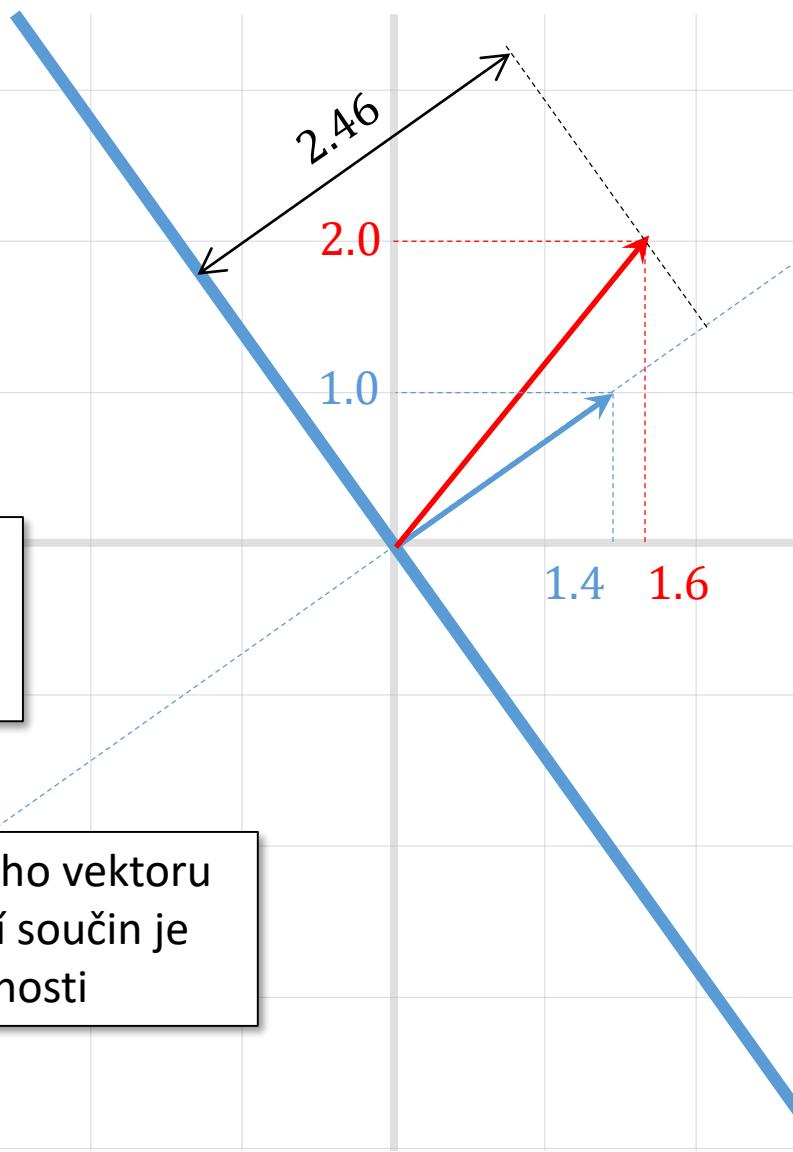
skalární součin

$$w^T x = \sum_i w_i x_i$$

vzdálenost bodu od přímky

$$d(w, x) = \frac{w^T x + b}{\|w\|}$$

pokud je norma normálového vektoru
přímky jednotková, skalární součin je
roven (orientované) vzdálenosti

$$w = [1.4; 1.0]$$

$$x = [1.6; 2.0]$$

skalární součin:

$$1.4 \cdot 1.6 + 1.0 \cdot 2.0 = 4.24$$

vzdálenost:

$$\frac{4.24}{\sqrt{1.4^2 + 1.0^2}} = 2.46$$

2.46

Na jaké straně bod je? Skalární součin vektorů

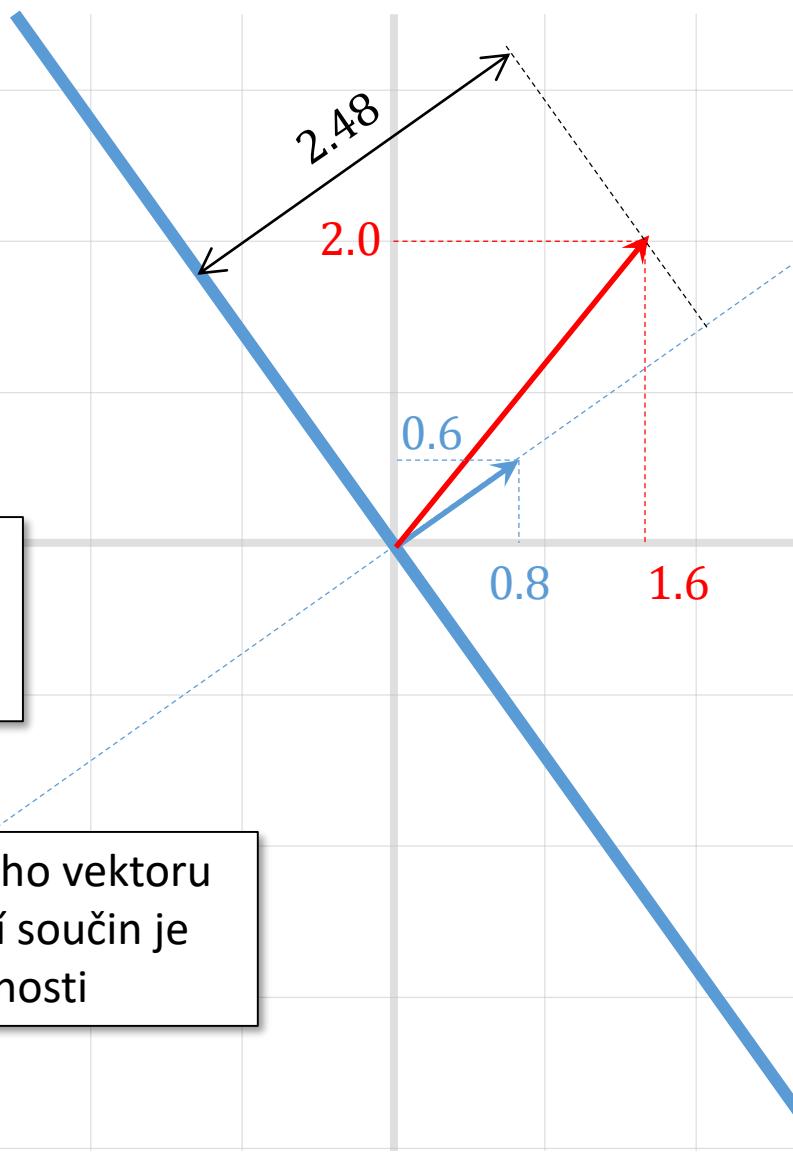
skalární součin

$$w^T x = \sum_i w_i x_i$$

vzdálenost bodu od přímky

$$d(w, x) = \frac{w^T x + b}{\|w\|}$$

pokud je norma normálového vektoru
přímky jednotková, skalární součin je
roven (orientované) vzdálenosti

$$w = [0.8; 0.6]$$

$$x = [1.6; 2.0]$$

skalární součin: (zaokrouhlování)

$$0.8 \cdot 1.6 + 0.6 \cdot 2.0 = 2.48$$

vzdálenost:

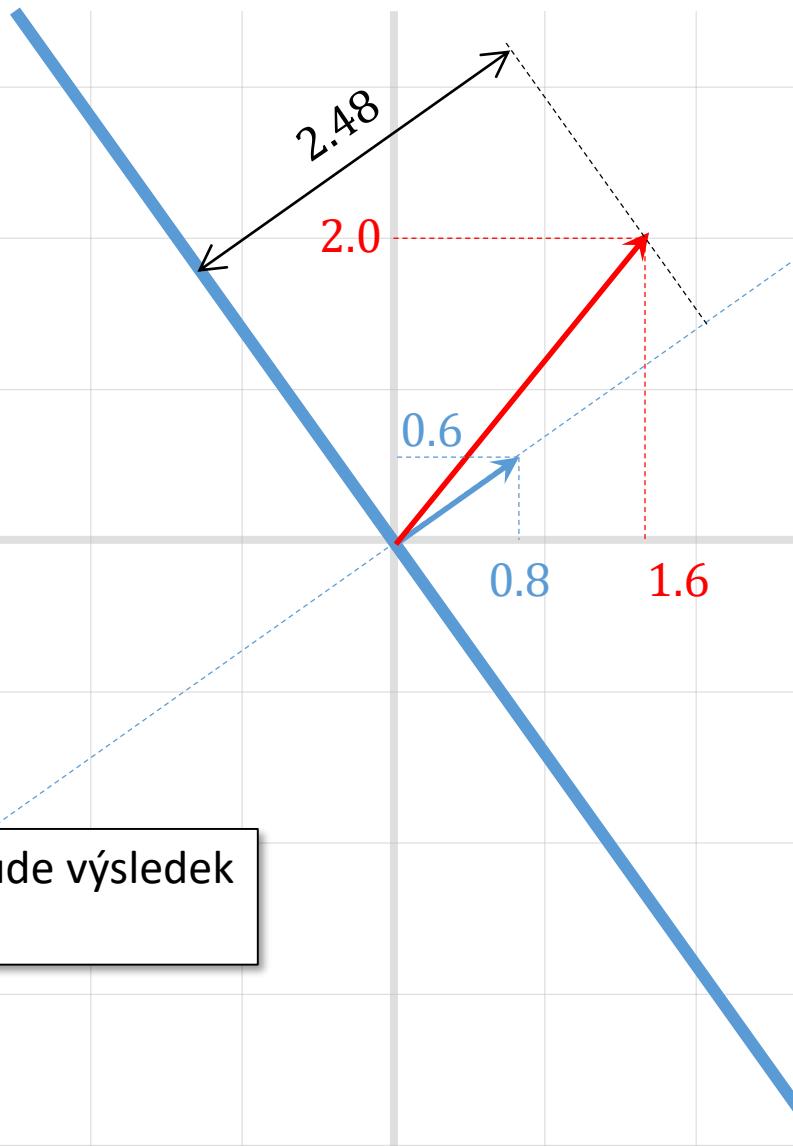
$$\frac{0.8 \cdot 1.6 + 0.6 \cdot 2.0 + 0.0}{\sqrt{0.8^2 + 0.6^2}} = 2.48$$

2.48

Na jaké straně bod je? Skalární součin vektorů

skalární součin

$$w^T x = \sum_i w_i x_i$$

pro body „nad“ přímkou bude výsledek
vždy kladný

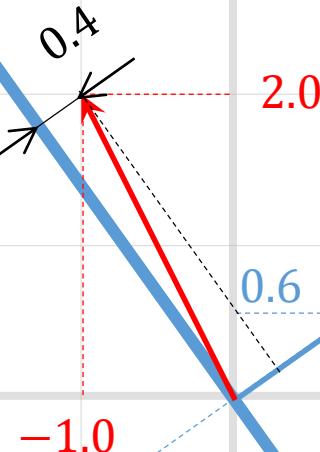
$$\begin{aligned} w &= [0.8; 0.6] \\ x &= [1.6; 2.0] \\ \text{skalární součin: } & (zaokrouhlování) \\ 0.8 \cdot 1.6 + 0.6 \cdot 2.0 &= 2.48 \\ \text{vzdálenost:} \\ \frac{0.8 \cdot 1.6 + 0.6 \cdot 2.0 + 0.0}{\sqrt{0.8^2 + 0.6^2}} &= 2.48 \end{aligned}$$

2.48

Na jaké straně bod je? Skalární součin vektorů

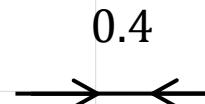
skalární součin

$$w^T x = \sum_i w_i x_i$$

$w = [0.8; 0.6]$
 $x = [-1.0; 2.0]$
skalární součin:
 $0.8 \cdot -1.0 + 0.6 \cdot 2.0 = 0.4$

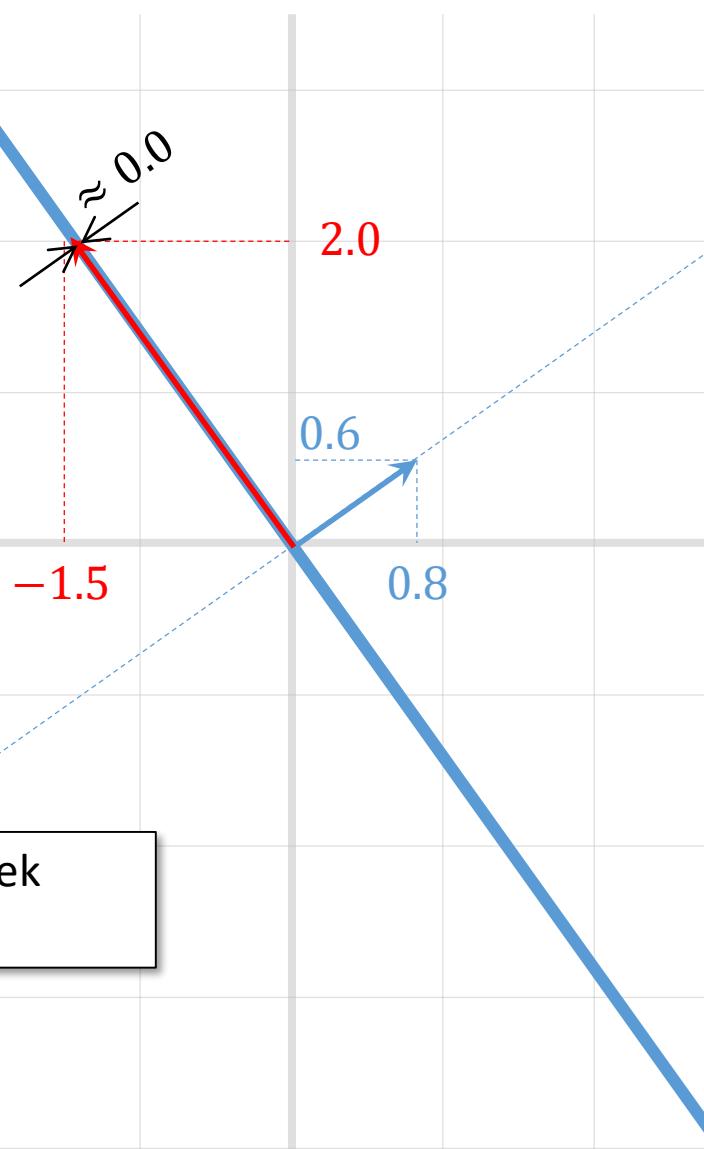
pro body „nad“ přímkou bude výsledek
vždy kladný

Na jaké straně bod je? Skalární součin vektorů

skalární součin

$$w^T x = \sum_i w_i x_i$$

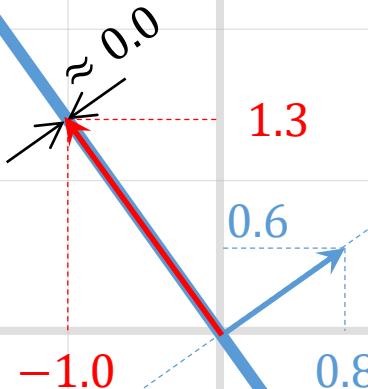
$w = [0.8; 0.6]$
 $x = [-1.5; 2.0]$
skalární součin:
 $0.8 \cdot -1.5 + 0.6 \cdot 2.0 = 0.0$

pro body na přímce bude výsledek
vždy nulový

Na jaké straně bod je? Skalární součin vektorů

skalární součin

$$w^T x = \sum_i w_i x_i$$

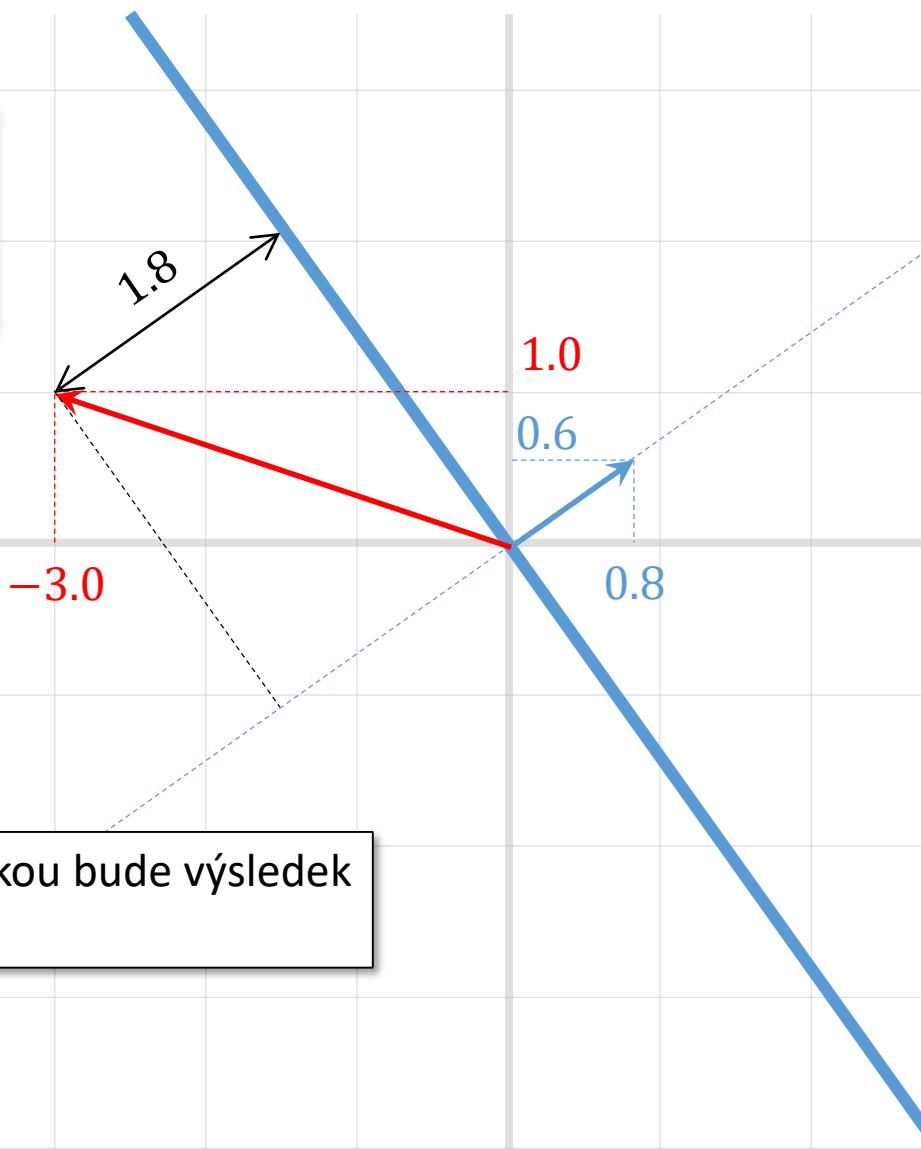
$w = [0.8; 0.6]$
 $x = [-1.0; 1.3]$
skalární součin:
 $0.8 \cdot -1.0 + 0.6 \cdot 1.3 \approx 0.0$

pro body na přímce bude výsledek
vždy nulový

Na jaké straně bod je? Skalární součin vektorů

skalární součin

$$w^T x = \sum_i w_i x_i$$

$w = [0.8; 0.6]$
 $x = [-3.0; 1.0]$
skalární součin:
 $0.8 \cdot -3.0 + 0.6 \cdot 1.0 = -1.8$

pro body „pod“ přímkou bude výsledek
vždy záporný

Na jaké straně bod je? Skalární součin a úhel

skalární součin

$$w^T x = \sum_i w_i x_i$$

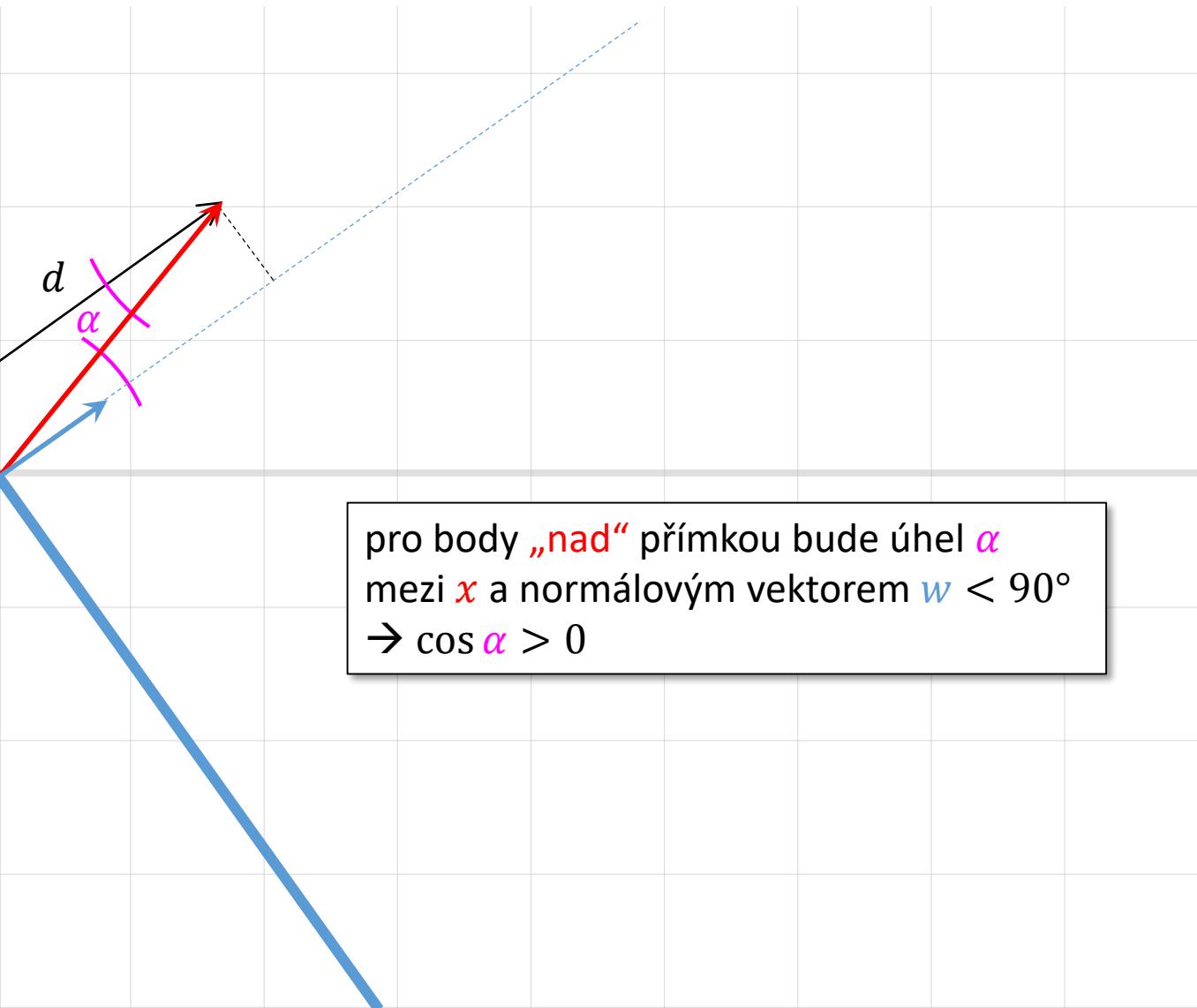
vzdálenost bodu od přímky

$$d = \frac{w^T x}{\|w\|}$$

zároveň z obrázku vidíme
 $d = \|x\| \cos \alpha$

z rovnosti vyjádříme $\cos \alpha$

$$\cos \alpha = \frac{w^T x}{\|w\| \cdot \|x\|}$$

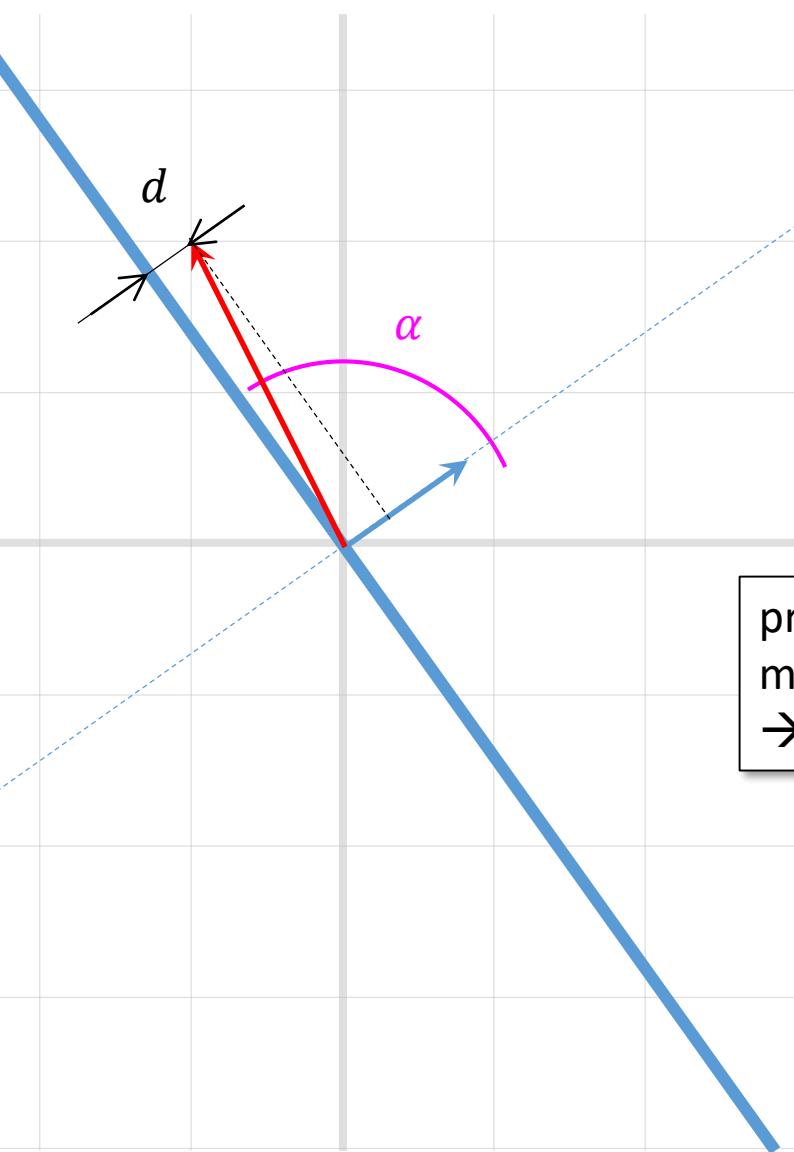

pro body „nad“ přímkou bude úhel α
mezi x a normálovým vektorem $w < 90^\circ$
 $\rightarrow \cos \alpha > 0$

Na jaké straně bod je? Skalární součin a úhel

skalární součin

$$w^T x = \sum_i w_i x_i$$

pro body „nad“ přímkou bude úhel α
mezi x a normálovým vektorem $w < 90^\circ$
 $\rightarrow \cos \alpha > 0$

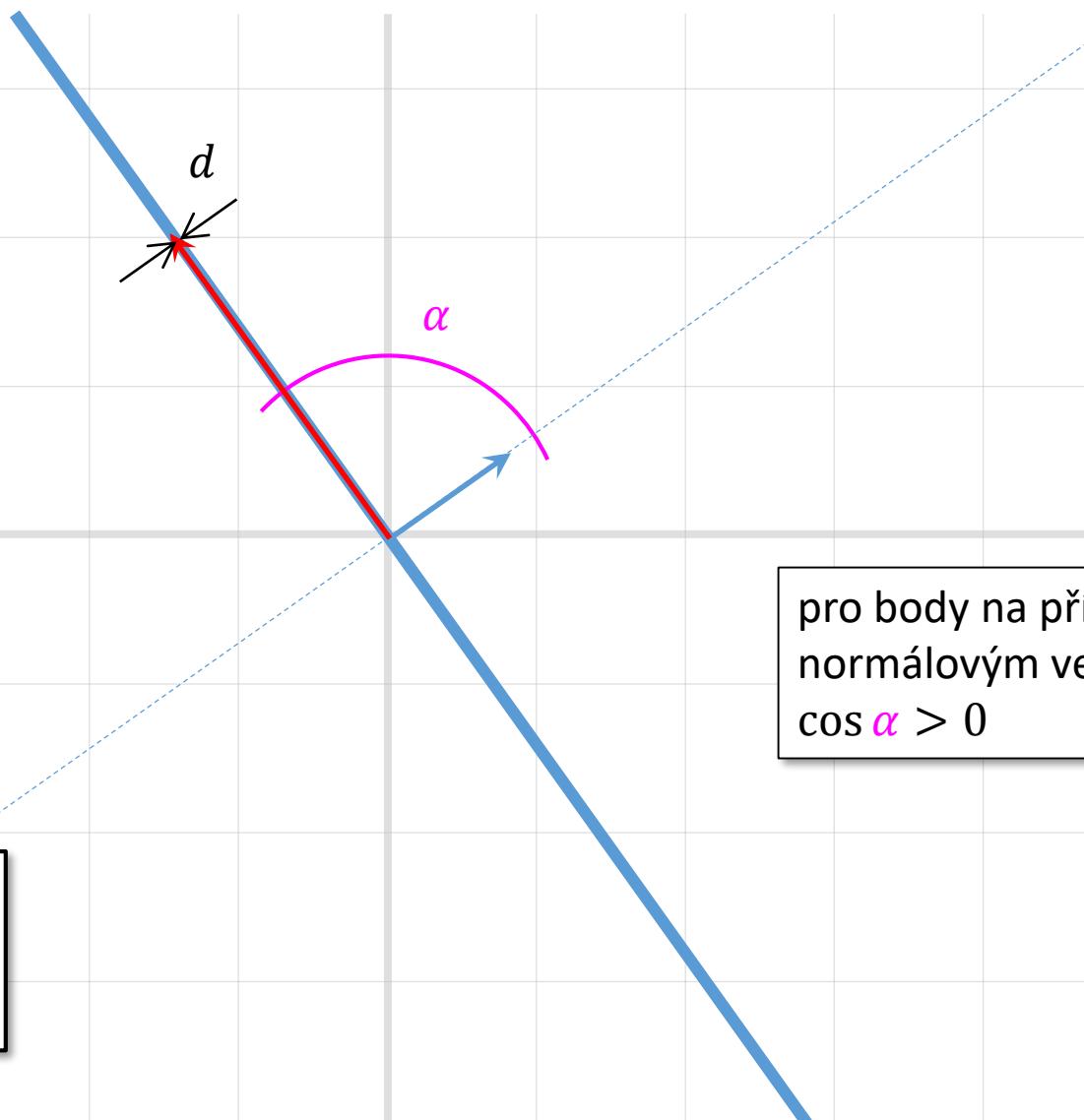
z rovnosti vyjádříme $\cos \alpha$

$$\cos \alpha = \frac{w^T x}{\|w\| \cdot \|x\|}$$

Na jaké straně bod je? Skalární součin a úhel

skalární součin

$$w^T x = \sum_i w_i x_i$$

pro body na přímce bude úhel α mezi x a normálovým vektorem $w < 90^\circ \rightarrow \cos \alpha > 0$

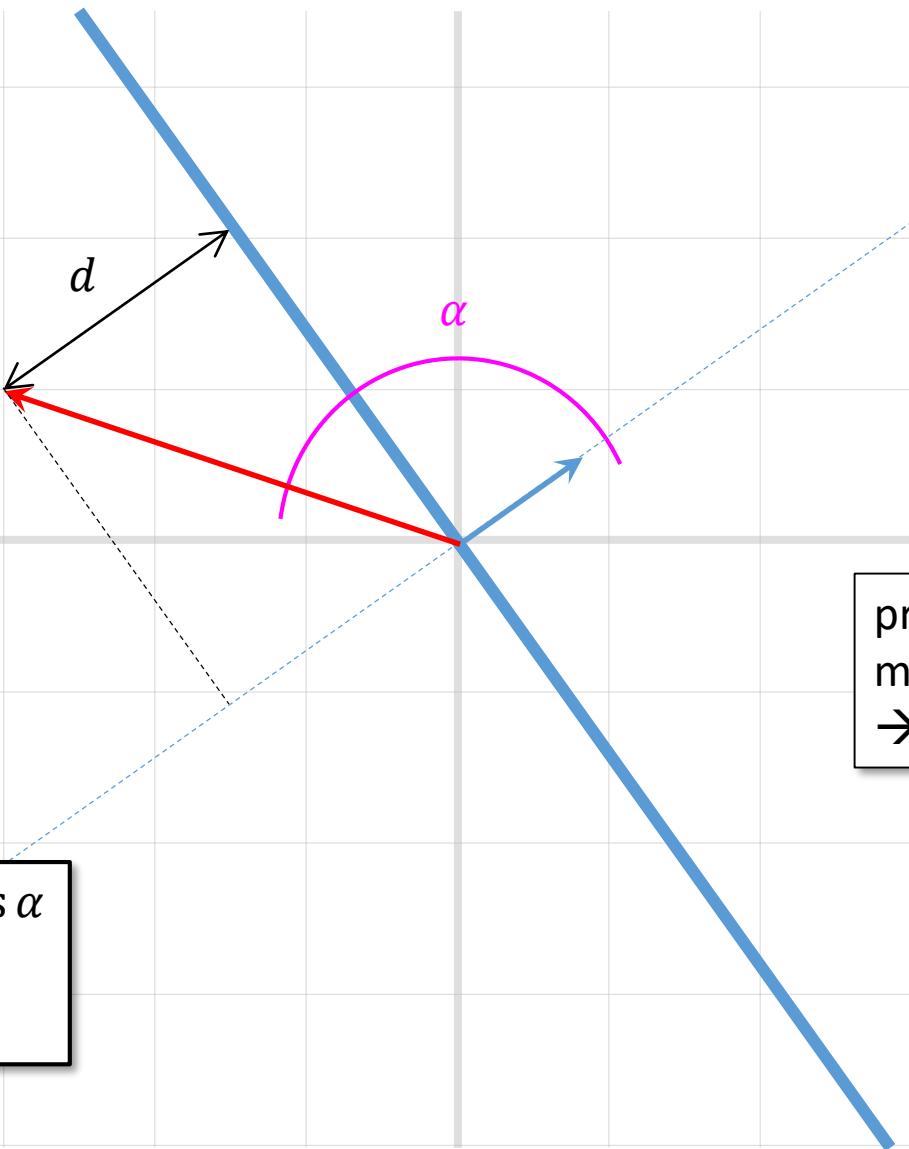
z rovnosti vyjádříme $\cos \alpha$

$$\cos \alpha = \frac{w^T x}{\|w\| \cdot \|x\|}$$

Na jaké straně bod je? Skalární součin a úhel

skalární součin

$$w^T x = \sum_i w_i x_i$$

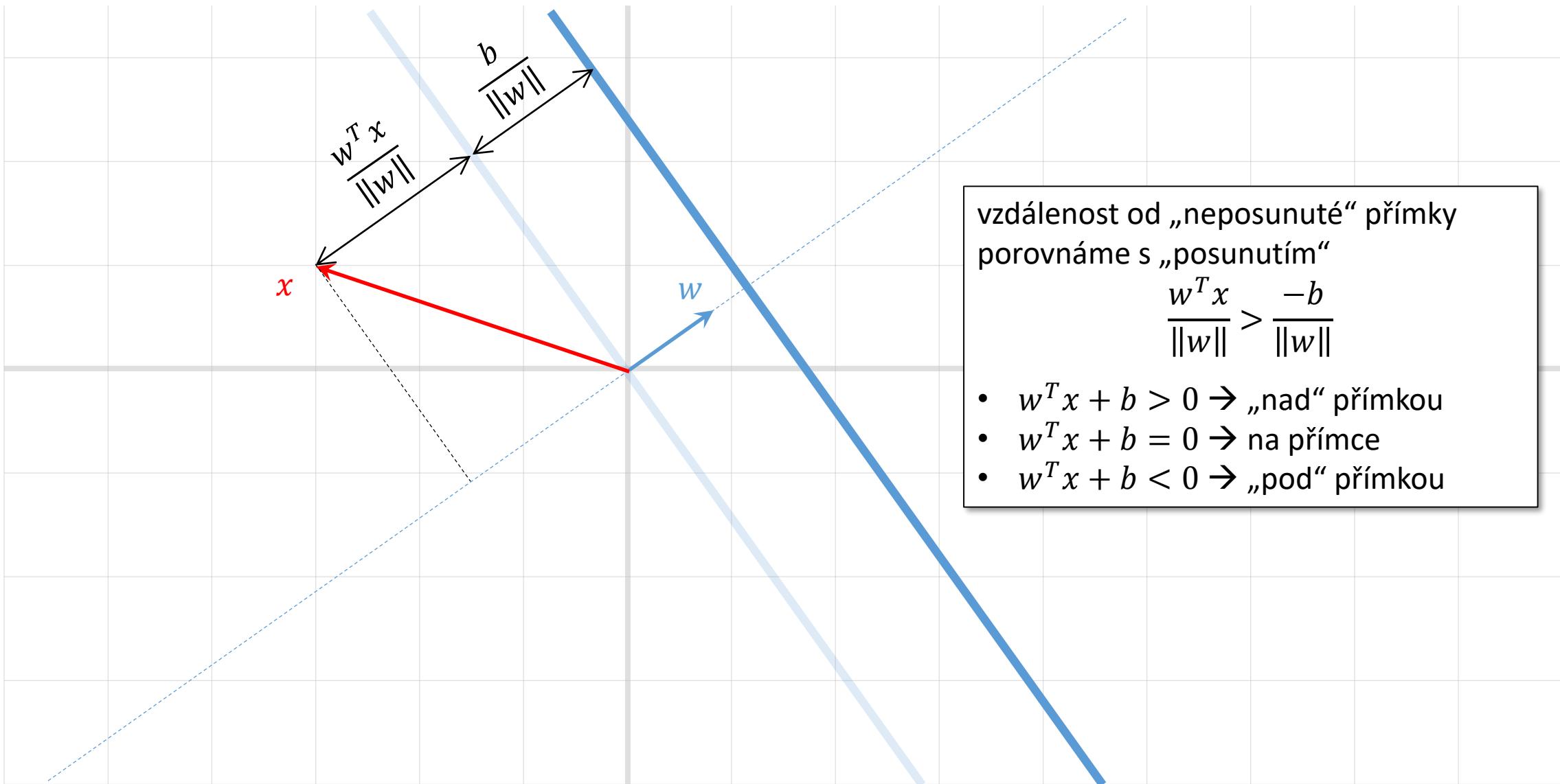

pro body „pod“ přímkou bude úhel α
mezi x a normálovým vektorem $w > 90^\circ$
 $\rightarrow \cos \alpha < 0$

z rovnosti vyjádříme $\cos \alpha$

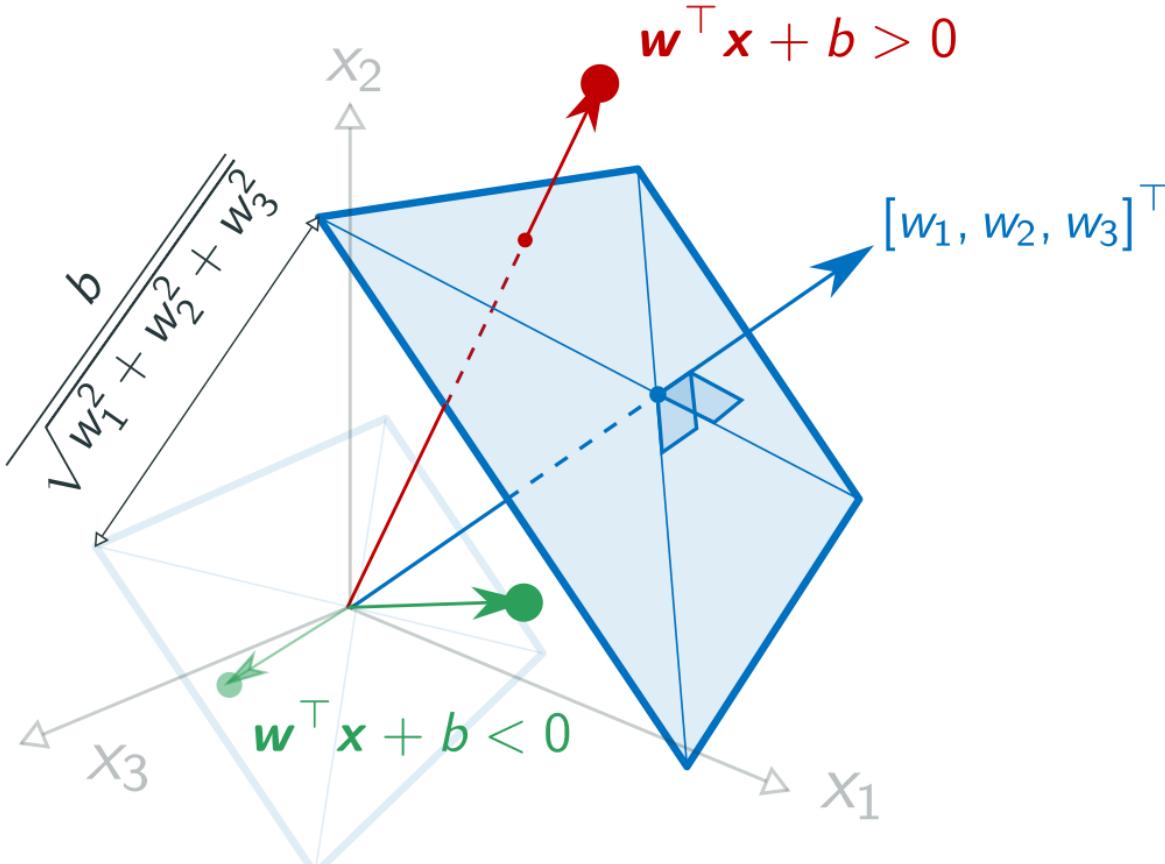
$$\cos \alpha = \frac{w^T x}{\|w\| \cdot \|x\|}$$

Na jaké straně bod je, když přímka neprochází počátkem?

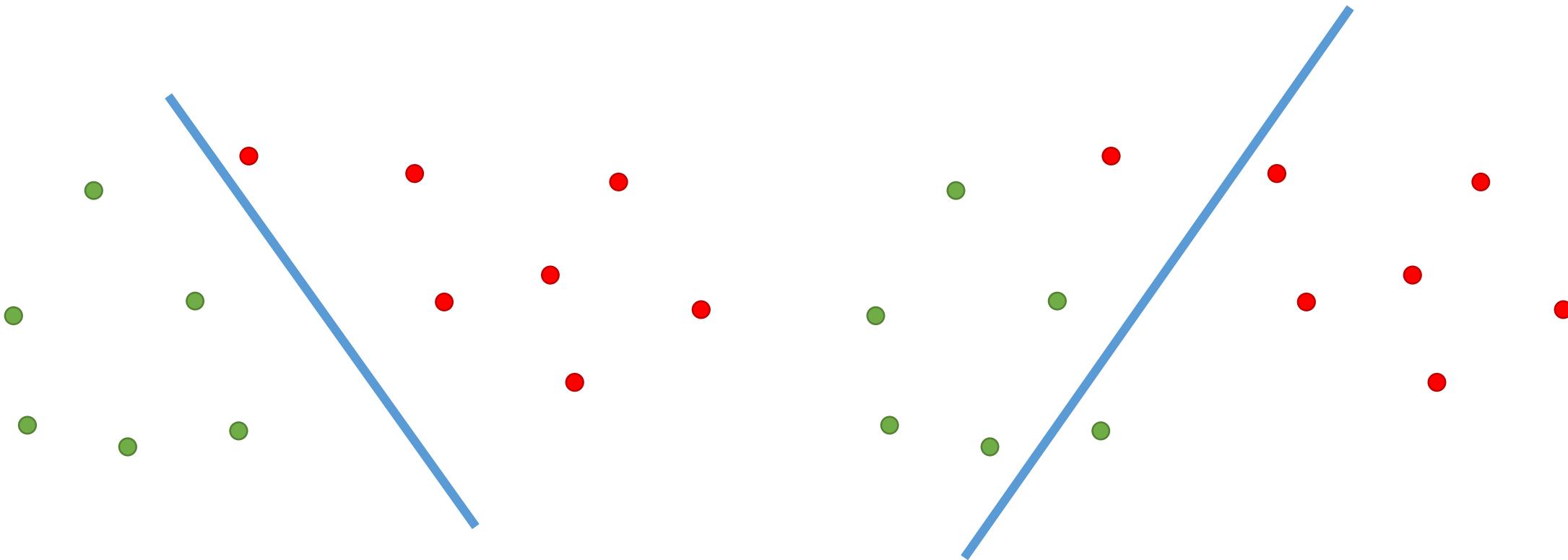

Vícerozměrný prostor

Ve třech rozměrech přímku nahrazuje rovina, ve více pak tzv. nadrovina

Která dělící přímka je lepší a proč?

Jak vybereme optimální přímku?

- Máme přímku reprezentovanou parametry $\theta = (\mathbf{w}, b)$ (sklon a posuv vůči počátku)
- Diskriminátor zařadí vstup x do třídy „1“, pokud $\mathbf{w}^T \mathbf{x}_n + b \geq 0$, jinak do třídy „0“

$$\widehat{y}_n = \mathbb{1}(\mathbf{w}^T \mathbf{x}_n + b \geq 0)$$

- Pro každý vstup \mathbf{x}_n známe správnou odpověď y_n
- Spočítáme, jak **dobře** klasifikuje → např. přesnost (accuracy)

$$S(\theta) = \frac{1}{N} \sum_{n=1}^N \mathbb{1}(\widehat{y}_n = y_n)$$

- Predikce \widehat{y}_n je funkcí parametrů přímky θ → když změníme θ , změní se i predikce \widehat{y}_n
- Vybereme takovou přímku θ , jejíž skóre $S(\theta)$ je maximální

https://en.wikipedia.org/wiki/Loss_function#0-1_loss_function

Formulace problému jako minimalizace

- Ekvivalentně můžeme vybrat takovou, pro kterou následující suma je minimální

$$L(\theta) = \frac{1}{N} \sum_{n=1}^N \mathbb{1}(\hat{y}_n \neq y_n)$$

- $L(\theta)$ se nazývá 0-1 loss a vyjadřuje, jak moc špatné parametry θ jsou
- Kritérium $L(\theta)$ kvantifikuje chybu modelu
- Úkolem je nalézt optimální parametry θ^* , které tuto chybu na vzorových datech X minimalizují, neboli

$$\theta^* = \arg \min_{\theta} L(\theta)$$

Kritérium: binární logistická regrese

- 0-1 loss je nevhodný, především proto, že není diferencovatelný → nelze použít standardní optimalizační techniky
- Logistická regrese definuje „lepší“ kritérium, tzv. **křížovou entropii** (zde binární varianta)

$$L_n = -y_n \log\{\sigma(s_n)\} - (1 - y_n) \log\{1 - \sigma(s_n)\}$$

Sigmoid

$$\sigma(s_n) = \frac{1}{1 + e^{-s_n}}$$

... normalizuje do intervalu $\langle 0, 1 \rangle$

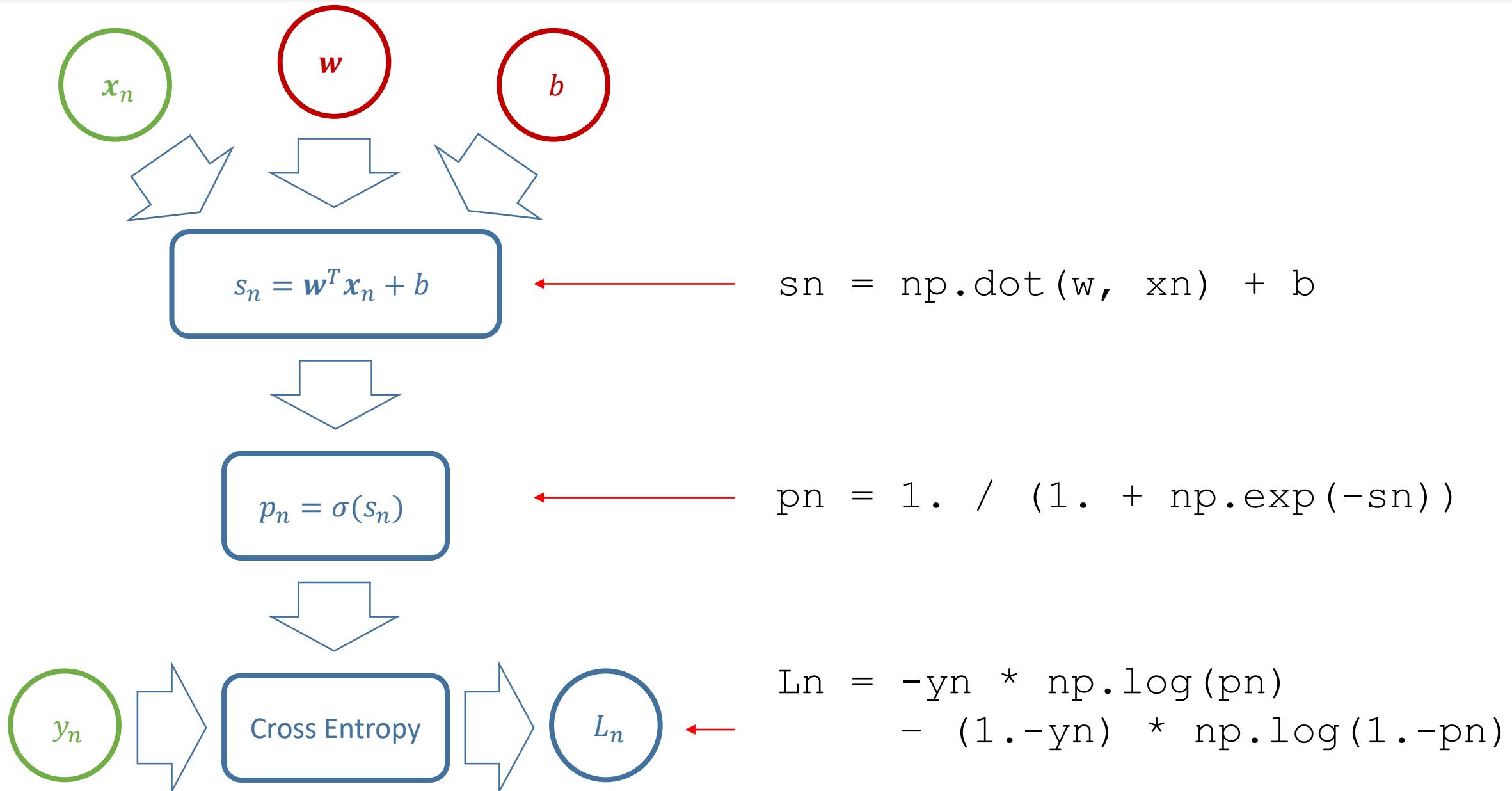
Lineární skóre

$$s_n = \mathbf{w}^\top \mathbf{x}_n + b$$

... projekce bodu \mathbf{x}_n na dělící nadrovinu w, b

pozor, hodnota lossu L_n je jen pro jeden (n -tý) vzorek, pro celý dataset je nutné sečíst přes všechny vzorky

Schématické znázornění logistické regrese

Formulace logistické regrese

- Jelikož x_n považujeme za nezávislé, pro celou trénovací sadu je loss

$$L(\mathbf{w}, b) = \sum_{n=1}^N L_n = \sum_{n=1}^N (-y_n \log\{\sigma(s_n)\} - \dots)$$

- Celkově pak úloha je

$$\boxed{\mathbf{w}^*, b^* = \arg \min_{\mathbf{w}, b} L(\mathbf{w}, b) + \lambda \|\mathbf{w}\|^2}$$

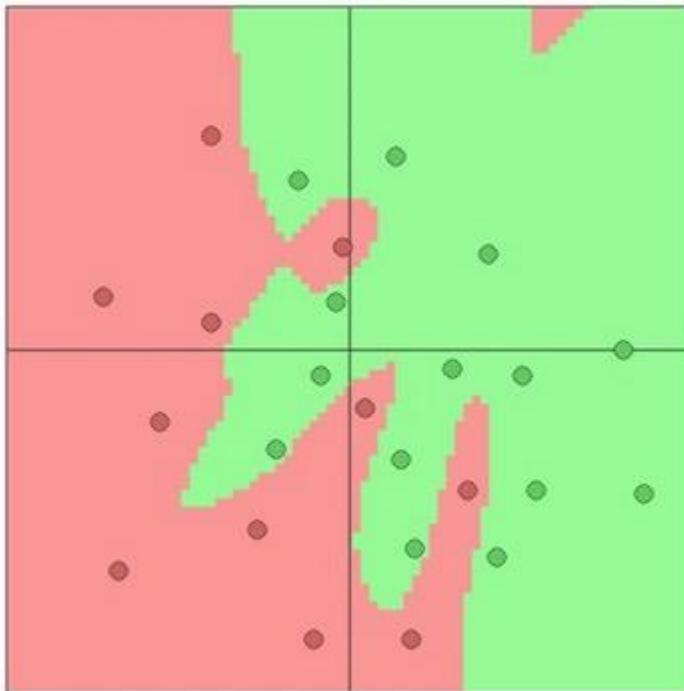
- $\lambda \|\mathbf{w}\|^2$ je regularizační člen
 - λ je hyperparametr, často označovaný jako weight decay

Proč regularizace?

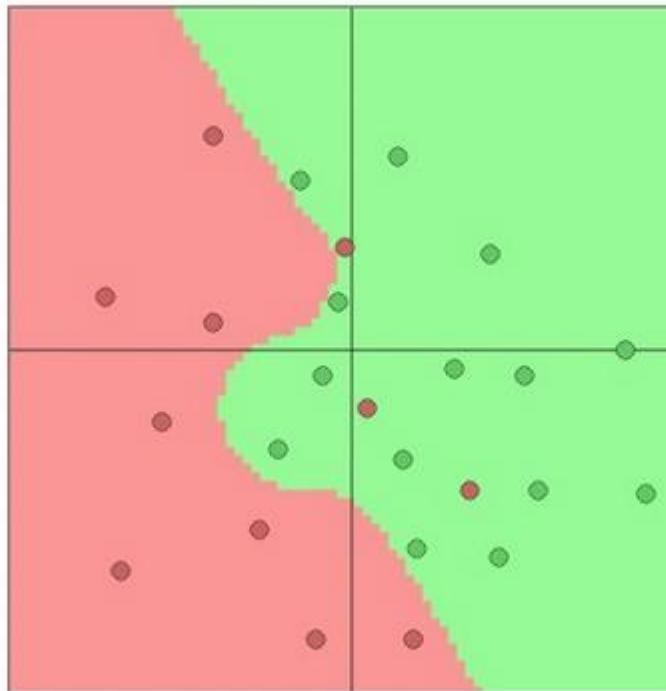
- Např. $\mathbf{x} = [1, 1, 1, 1]^T$ a dvoje různé parametry:
 - $\mathbf{w}_1 = [1, 0, 0, 0]^T$
 - $\mathbf{w}_2 = [0.25, 0.25, 0.25, 0.25]^T$
- Přestože $\mathbf{w}_1^T \mathbf{x} = \mathbf{w}_2^T \mathbf{x} = 1$, preferujeme \mathbf{w}_2
- Brání přeúčení
 - \mathbf{w}_2 má menší normu
 - \mathbf{w}_1 sází všechno na jeden příznak, zatímco \mathbf{w}_2 důležitost rozkládá
 - normu $\|\mathbf{w}\|_2$ lze interpretovat jako apriorní pravděpodobnost
 - regularizace brání změnám → trénování méně reaguje na změny

Vliv regularizace

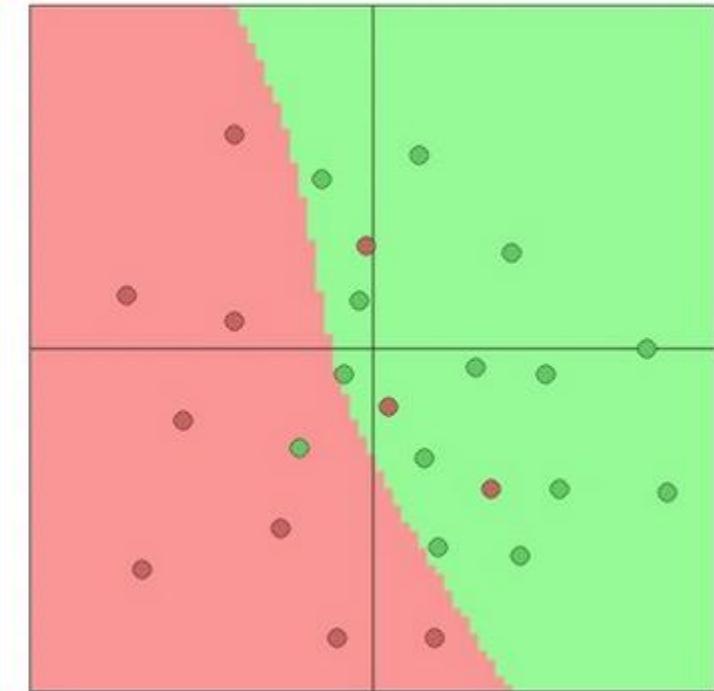
$\lambda = 0.001$

$\lambda = 0.01$

$\lambda = 0.1$

Formy regularizace

$$J(\mathbf{W}) = L(\mathbf{W}) + \lambda R(\mathbf{W})$$

Nejčastěji L2	$R(\mathbf{W}) = \ \mathbf{W}\ _2^2 = \sum_{i,j} w_{ij}^2$
Méně často L1	$R(\mathbf{W}) = \ \mathbf{W}\ _1 = \sum_{i,j} w_{ij} $
Kombinace L1 + L2	$R(\mathbf{W}) = \lambda_1 \sum_{i,j} w_{ij}^2 + \lambda_2 \sum_{i,j} w_{ij} $
dropout a další	více v třetí přednášce

Minimalizace funkce

- Hledáme parametry klasifikátoru w^*, b^* , které na našem datasetu minimalizují loss $L(w, b)$ a zároveň regularizaci $\lambda \|w\|^2$

$$\mathbf{w}^*, b^* = \arg \min_{\mathbf{w}, b} L(\mathbf{w}, b) + \lambda \|\mathbf{w}\|^2$$

- Na $J(w, b) = L(w, b) + \lambda \|w\|^2$ nahlížíme jako na jakoukoli jinou funkci $y = f(x)$
- Proměnná x jsou hledané parametry w, b
- Minimum funkce $f(x)$ lze nalézt např. metodou největšího spádu
 - Postupně upravujeme odhad optima posunem ve směru, ve kterém funkce nejrychleji klesá = gradientem

Metoda největšího spádu (Gradient Descent)

Začínáme:

- známe výchozí pozici $x^{(0)}$

Opakujeme:

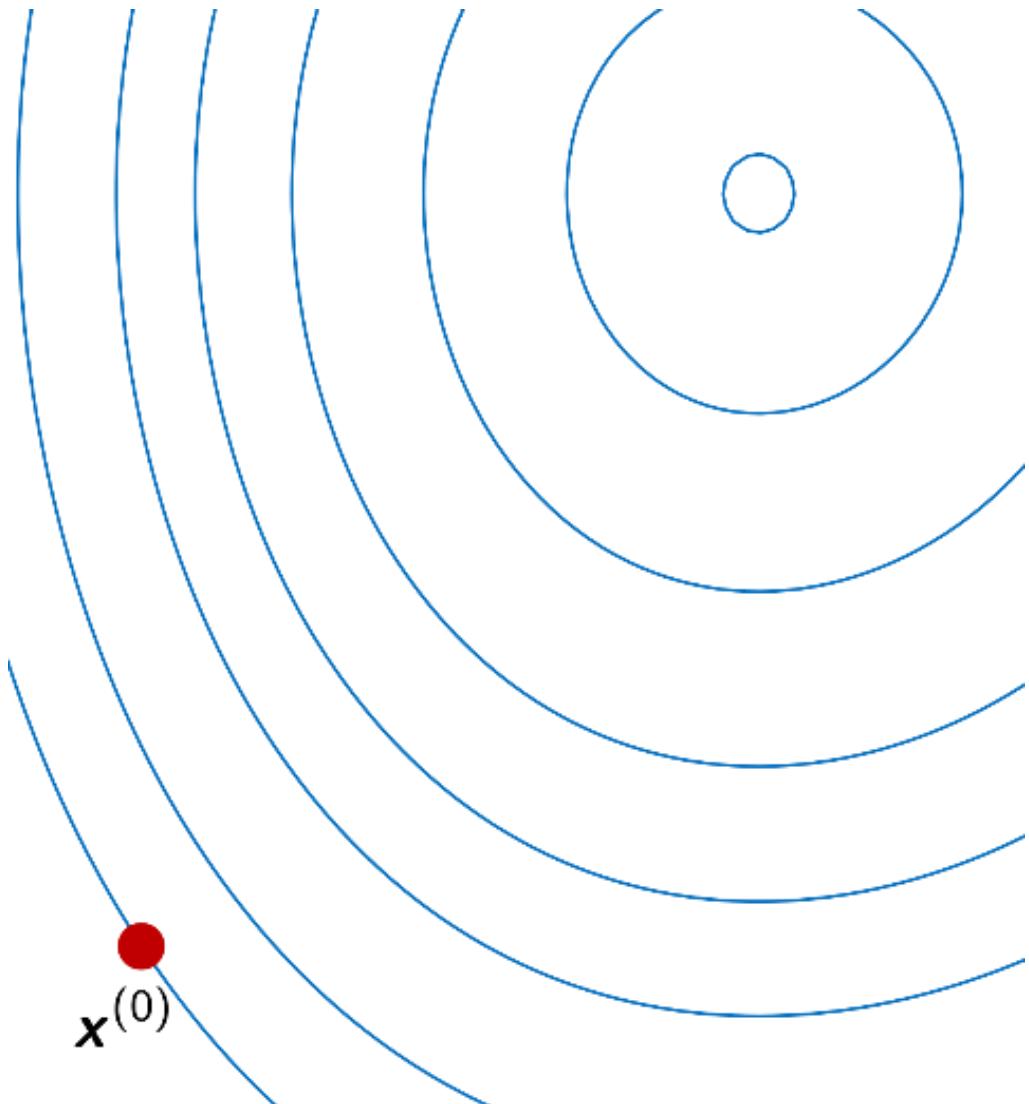
$$x^{(t+1)} \leftarrow x^{(t)} - \gamma \nabla f(x^{(t)})$$

funkce f je naše kritérium

$x^{(t)}$ je aktuální odhad parametrů

Skončíme:

- po vykonzaném počtu kroků
- poloha už se nemění (konvergence)

Metoda největšího spádu (Gradient Descent)

Začínáme:

- známe výchozí pozici $x^{(0)}$

Opakujeme:

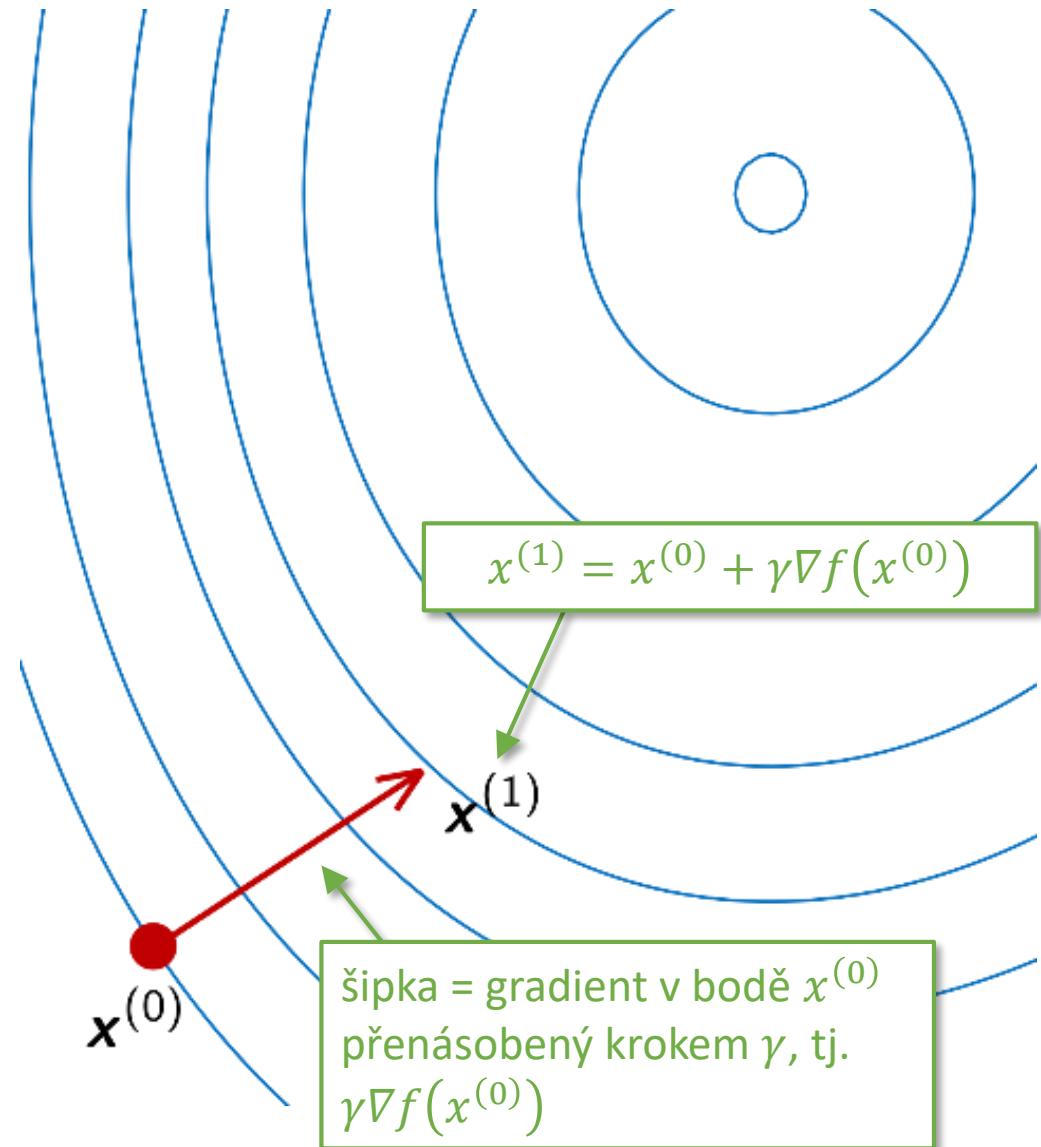
$$\boldsymbol{x}^{(t+1)} \leftarrow \boldsymbol{x}^{(t)} - \gamma \nabla f(\boldsymbol{x}^{(t)})$$

funkce f je naše kritérium

$\boldsymbol{x}^{(t)}$ je aktuální odhad parametrů

Skončíme:

- po vykonaném počtu kroků
- poloha už se nemění (konvergence)

Metoda největšího spádu (Gradient Descent)

Začínáme:

- známe výchozí pozici $x^{(0)}$

Opakujeme:

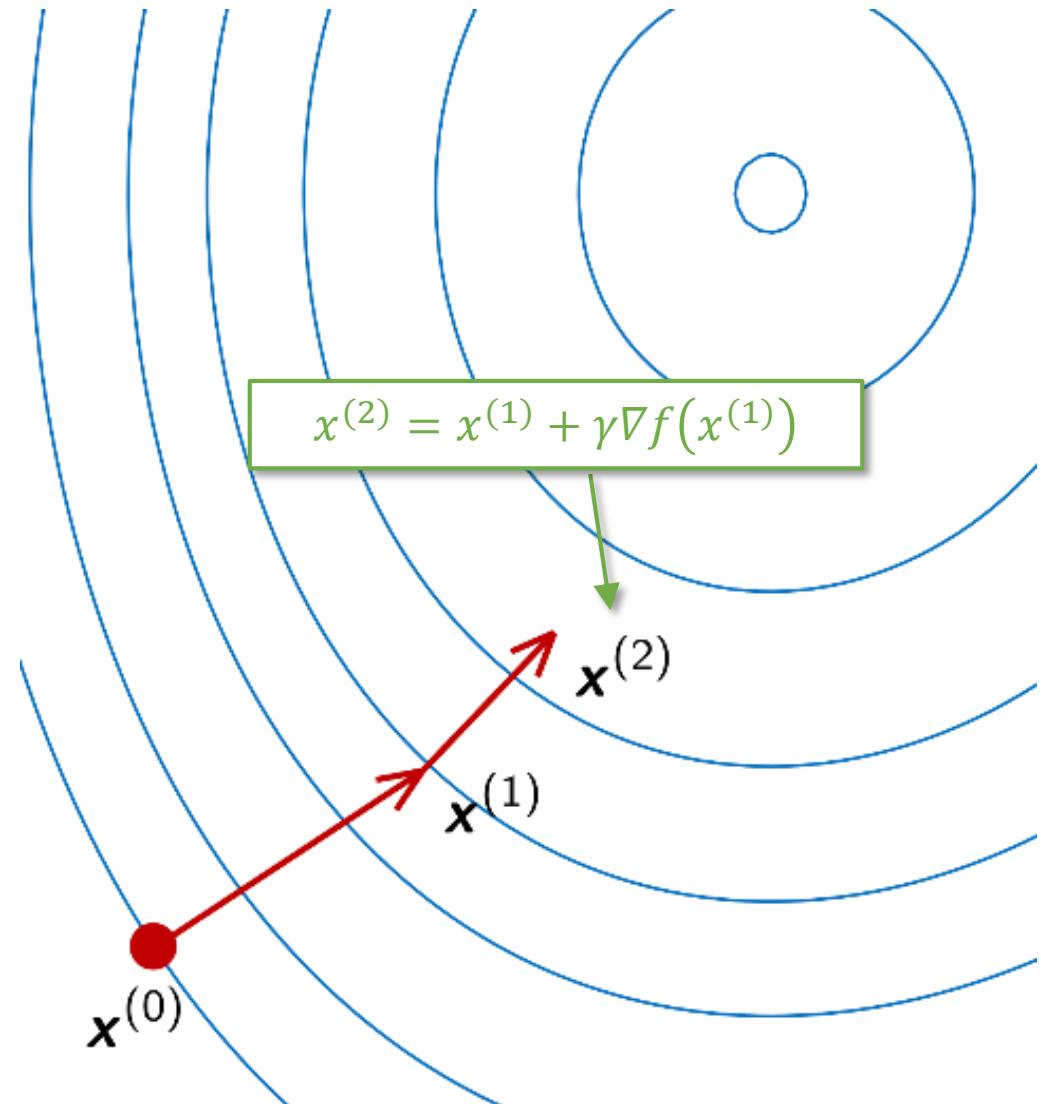
$$x^{(t+1)} \leftarrow x^{(t)} - \gamma \nabla f(x^{(t)})$$

funkce f je naše kritérium

$x^{(t)}$ je aktuální odhad parametrů

Skončíme:

- po vykonzaném počtu kroků
- poloha už se nemění (konvergence)

Metoda největšího spádu (Gradient Descent)

Začínáme:

- známe výchozí pozici $x^{(0)}$

Opakujeme:

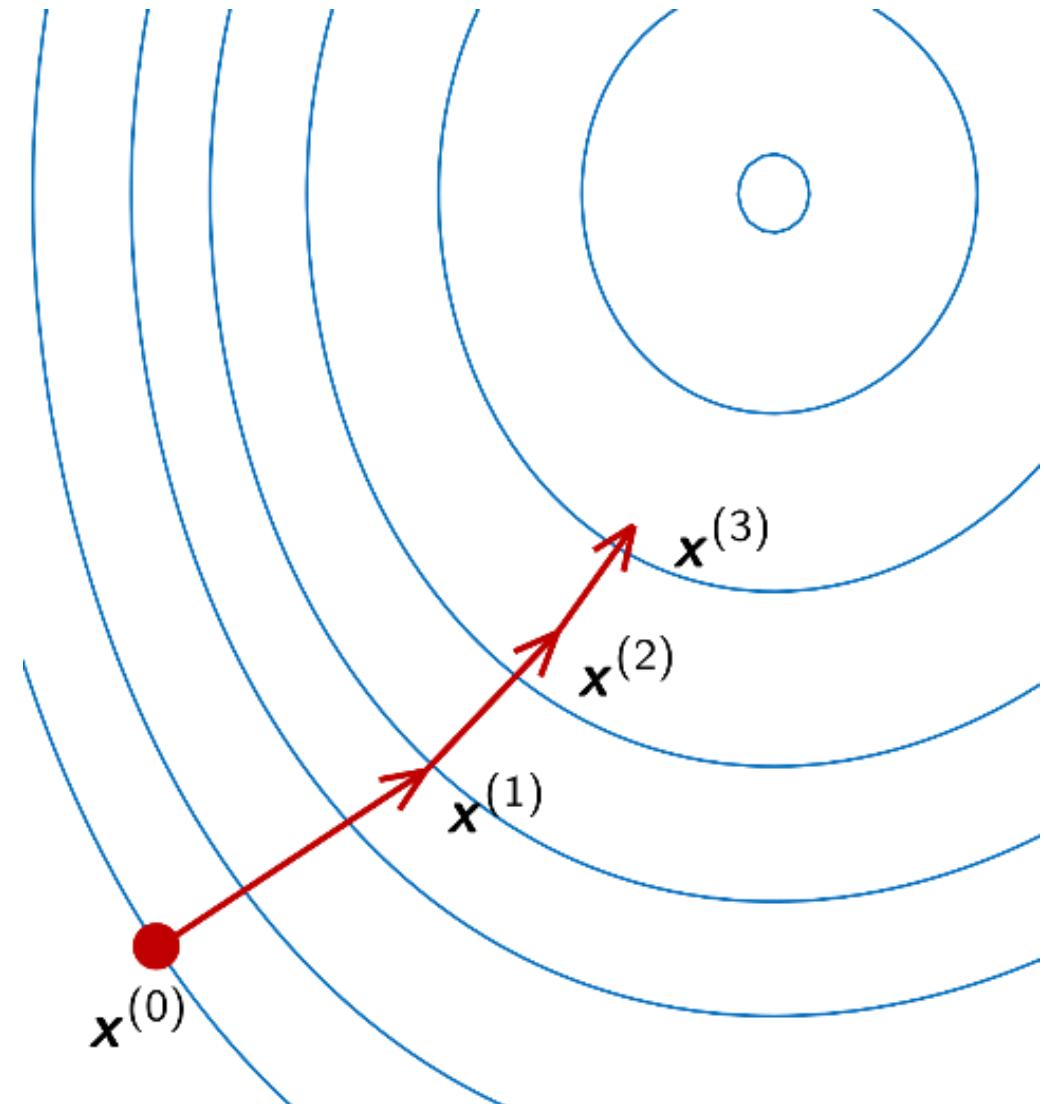
$$x^{(t+1)} \leftarrow x^{(t)} - \gamma \nabla f(x^{(t)})$$

$x^{(t)}$ je aktuální odhad parametrů

funkce f je naše kritérium

Skončíme:

- po vykonzaném počtu kroků
- poloha už se nemění (konvergence)

Metoda největšího spádu (Gradient Descent)

Začínáme:

- známe výchozí pozici $x^{(0)}$

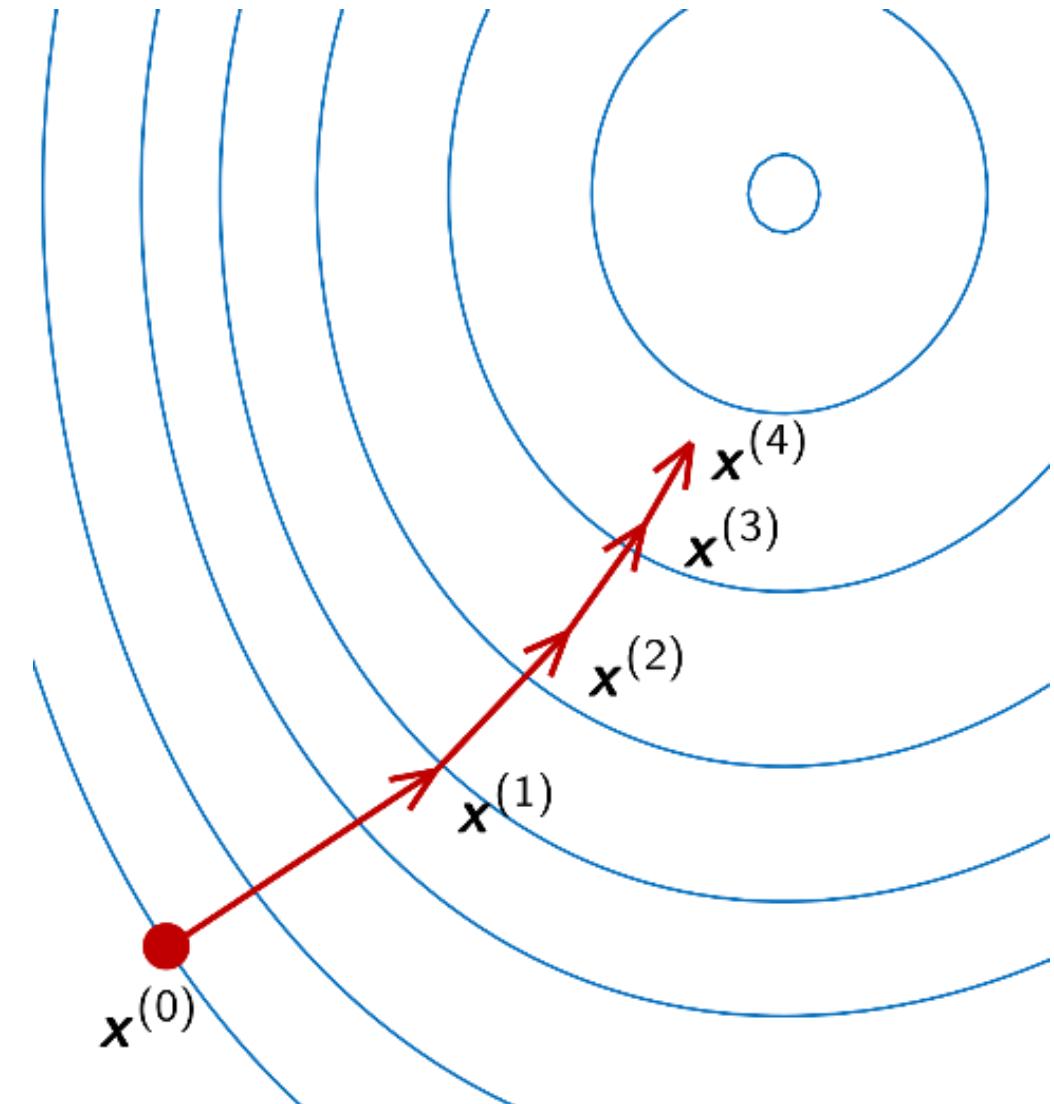
Opakujeme:

$$x^{(t+1)} \leftarrow x^{(t)} - \gamma \nabla f(x^{(t)})$$

funkce f je naše kritérium
 $x^{(t)}$ je aktuální odhad parametrů

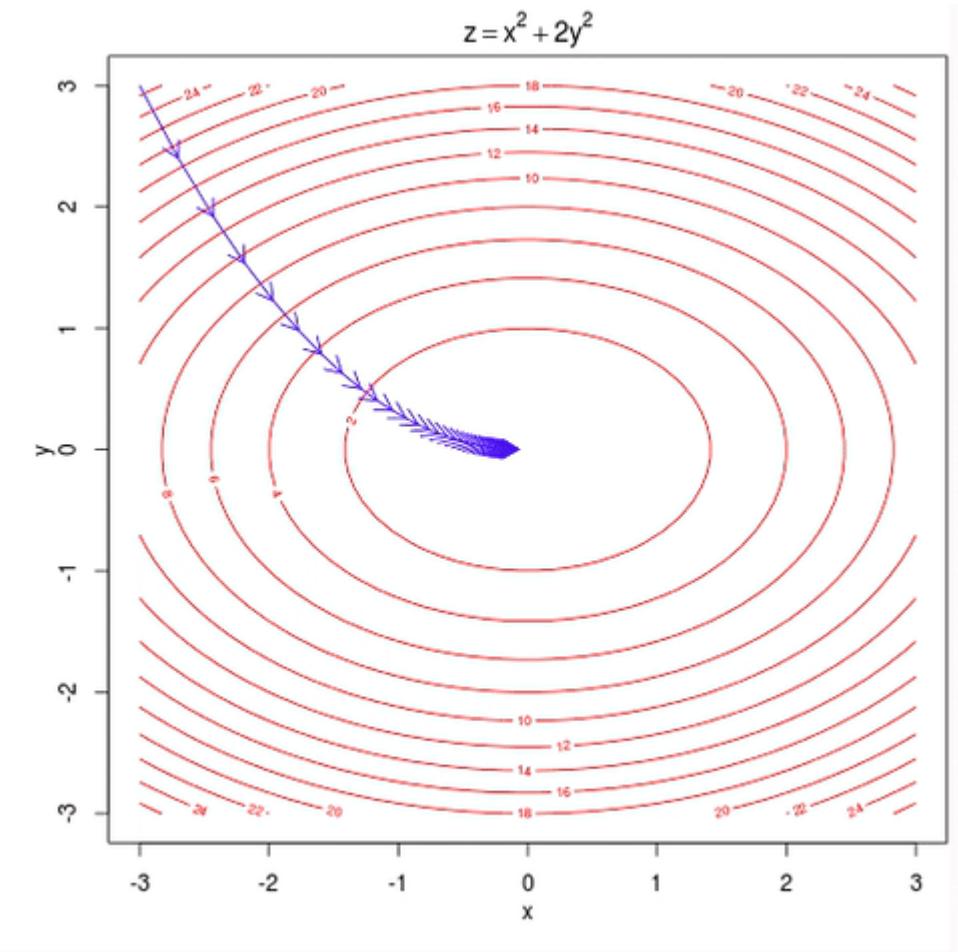
Skončíme:

- po vykonzaném počtu kroků
- poloha už se nemění (konvergence)

Velikost kroku γ

- Hyperparametr
- V kontextu sítí obvykle tzv. learning rate
- **Výrazný vliv na výsledný model**
- Typické hodnoty $\gamma \approx 10^{-3}$

animace: <http://vis.supstat.com/2013/03/gradient-descent-algorithm-with-r> (nefunkční)

Kde jsme?

- Zadefinováno kritérium

$$L(\mathbf{w}, b) = \sum_{n=1}^N L_n = \sum_{n=1}^N (-y_n \log\{\sigma(s_n)\} - \dots)$$

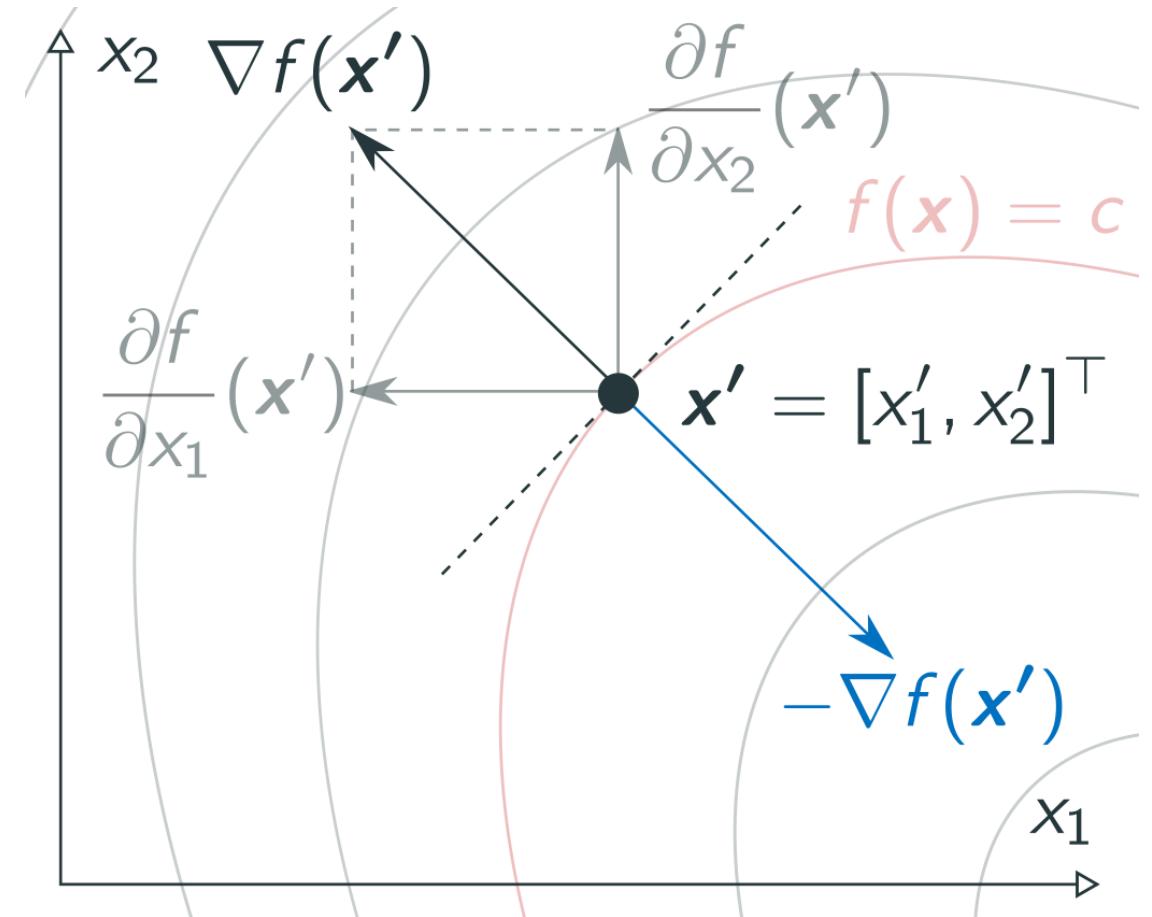
- Proměnné jsou parametry \mathbf{w} a b
- Optimální \mathbf{w} a b jsou takové, které L minimalizují → hledáme minimum L
- Použijeme metodu největšího spádu → musíme počítat **gradient**

Gradient

- Gradient je vektor **parciálních derivací**

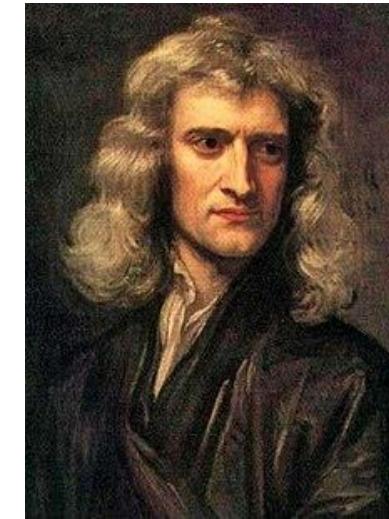
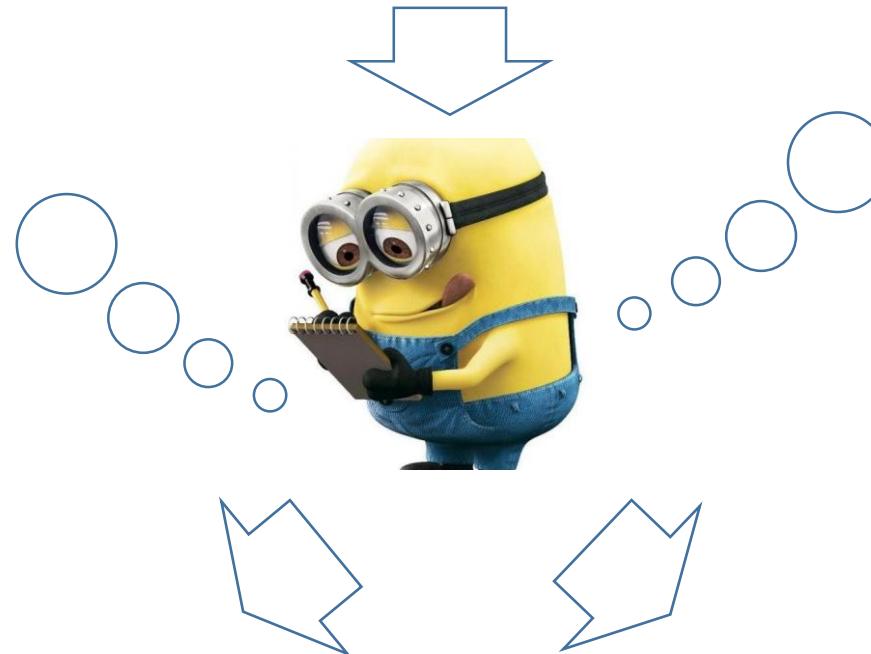
$$\nabla f(\mathbf{x}') = \left[\frac{\partial f}{\partial x_1}(x'_1), \dots, \frac{\partial f}{\partial x_D}(x'_D) \right]^\top$$

- Pro minimalizaci kritéria musíme derivovat

Gradient křížové entropie

$$L(\mathbf{w}, b) = \sum_{n=1}^N L_n = \sum_{n=1}^N (-y_n \log\{\sigma(\mathbf{w}^\top \mathbf{x}_n + b)\} - (1 - y_n) \log\{1 - \sigma(\mathbf{w}^\top \mathbf{x}_n + b)\})$$

$$\frac{\partial L}{\partial \mathbf{w}} = \sum_{n=1}^N (q_n - y_n) \mathbf{x}_n + 2\lambda \mathbf{w}$$

$$\frac{\partial L}{\partial b} = \sum_{n=1}^N (q_n - y_n)$$

Gradient descent pro logistickou regresi

Incializujeme:

- w, b na náhodné hodnoty

Opakujeme:

1. předpočítáme výstupní pravděpodobnosti q_n pro všechny vzorky v trénovací sadě
2. posčítáme gradient (suma přes $n = 1, \dots, N$)
3. updatujeme s krokem γ

Zastavíme:

- po fixním počtu iterací
- parametry w, b se ustálí
- hodnota kritéria $L(w, b)$ již delší dobu neklesá

Gradient descent pro logistickou regresi: poznámky

- Uvedený postup je velmi neefektivní
- Update vždy až po kompletním nasčítání gradientů přes celou trénovací sadu
- Např. ImageNet však cca 14 milionů obrázků
- Vstupní vektory (obrázky) sice předpokládáme nezávislé, jsou si ale podobné v tom smyslu, že pocházejí ze stejného rozdělení pravděpodobnosti
- Možná stačí malý vzorek (**minibatch**), není nutné vidět všechny obrázky
- Takto vznikne tzv. **Minibatch Gradient Descent**
- Pokud pouze jeden vzorek → **Stochastic Gradient Descent (SGD)**
 - https://en.wikipedia.org/wiki/Stochastic_gradient_descent

Varianty GD a názvosloví dle velikosti batche

velikost batche B	různé názvy pro totéž
	Gradient descent
$B = N$	Batch gradient descent Steepest descent
$1 < B \ll N$	Minibatch gradient descent
$B = 1$	Stochastic gradient descent (SGD) Online gradient descent Incremental gradient descent

- Aby to nebylo jednoduché, obvykle minibatch = batch
- Minibatch gradient descent najdeme v knihovnách pod jménem Stochastic gradient descent (SGD) s volitelným batch_size parametrem (B)
- „Pořádek je pro blbce, intelligent zvládá chaos.“

SGD pro logistickou regresi

Inicializujeme:

- w, b na náhodné hodnoty

Opakujeme:

1. **navzorkujeme dávku (batch)**
2. předpočítáme výstupní pravděpodobnosti q_n pro všechny vzorky **v aktuální batchi**
3. posčítáme gradient (suma přes $n = 1, \dots, B$)
4. updatujeme s krokem γ

Zastavíme:

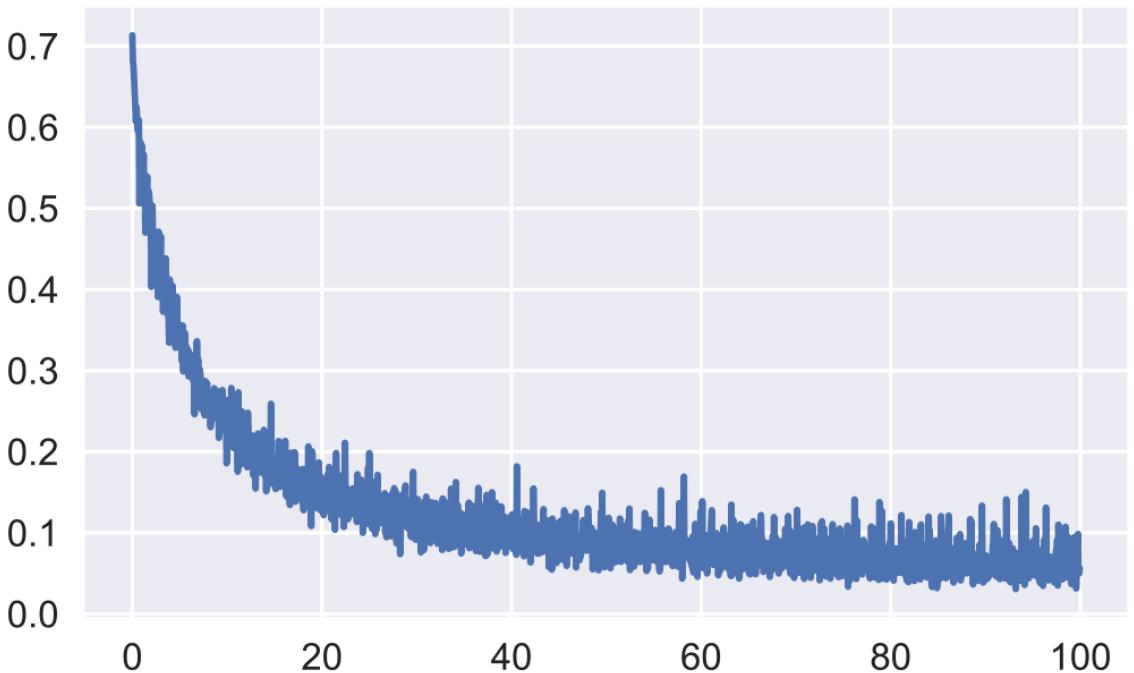
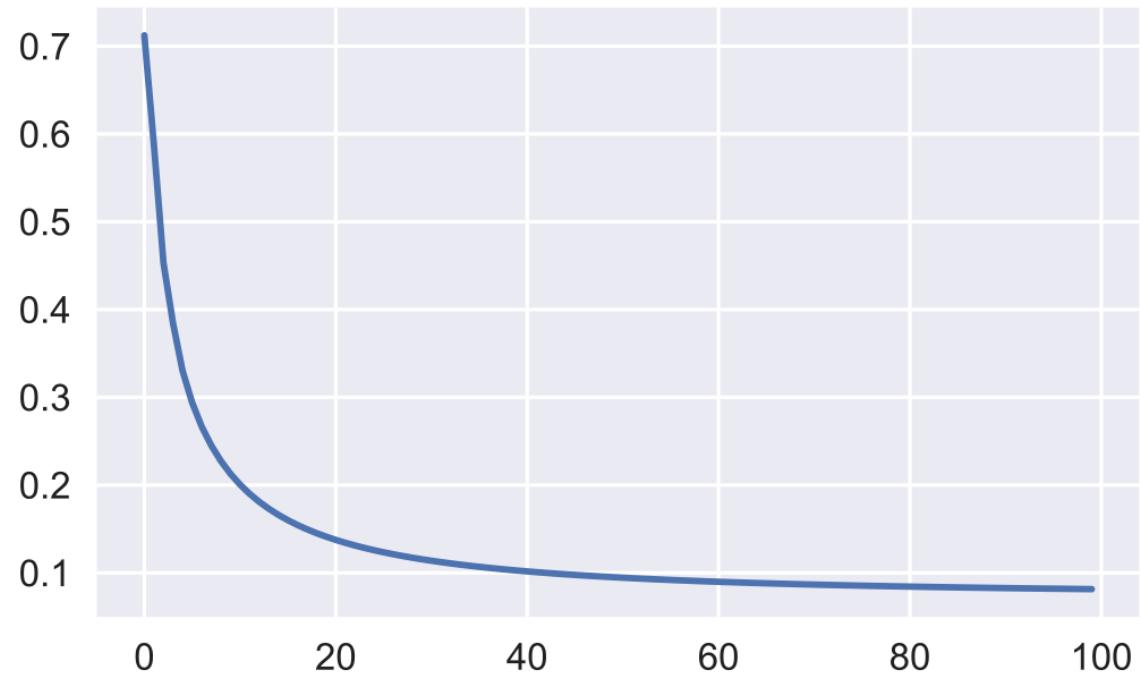
- po fixním počtu iterací
- parametry w, b se ustálí
- hodnota kritéria $L(w, b)$ již delší dobu neklesá

GD vs SGD

Gradient descent	Stochastic gradient descent
skutečný gradient	pouze aproximuje gradient
stabilnější konvergence	rychlejší konvergence
konverguje do minima	osciluje kolem minima
náchylnější k upadnutí do lokálního minima	robustnější vůči lokálním minimum
velké nároky na paměť	paměťově efektivní

Především vzhledem k výpočetním nárokům plného GD se pro učení neuronových sítí se prakticky výhradně používá Stochastic/Minibatch GD

GD vs SGD

Více tříd

Binární vs multiclass vs multi-label klasifikace

- Doposud výstupem jediné číslo, např. pravd. $P(\text{kočka}|\mathbf{x})$, že na obrázku \mathbf{x} je kočka
- Opačná pravděpodobnost, že je tam pes $P(\text{pes}|\mathbf{x}) = 1 - P(\text{kočka}|\mathbf{x})$
- **Binární klasifikace** → počet tříd $C = 2$
 - https://en.wikipedia.org/wiki/Binary_classification
- Pro $C > 2 \rightarrow$ **multiclass klasifikace**
 - https://en.wikipedia.org/wiki/Multiclass_classification
 - např. MNIST číslovky 0, ..., 9
 - CIFAR-10: airplane, automobile, bird, cat, deer, dog, frog, horse, ship, truck
- Pozn.: neplést s multi-label klasifikací
 - https://en.wikipedia.org/wiki/Multi-label_classification
 - více tříd najednou, ale nezávisle na sobě – např. je na obr. kočka? pes také? a žába rovněž? ...
 - tagging

Rozšíření z binární na multiclass klasifikaci

1. One-vs-rest (one-vs-all)

- C samostatných klasifikátorů, z nichž každý diskriminuje jednu ze tříd vůči ostatním
- např. kočka ("1") vs ostatní ("0"), pes ("1") vs ostatní ("0"), ...
- Pro $C = 10 \rightarrow 10$ klasifikátorů
- Vyhrává třída s nejvyšším skóre/pravděpodobností

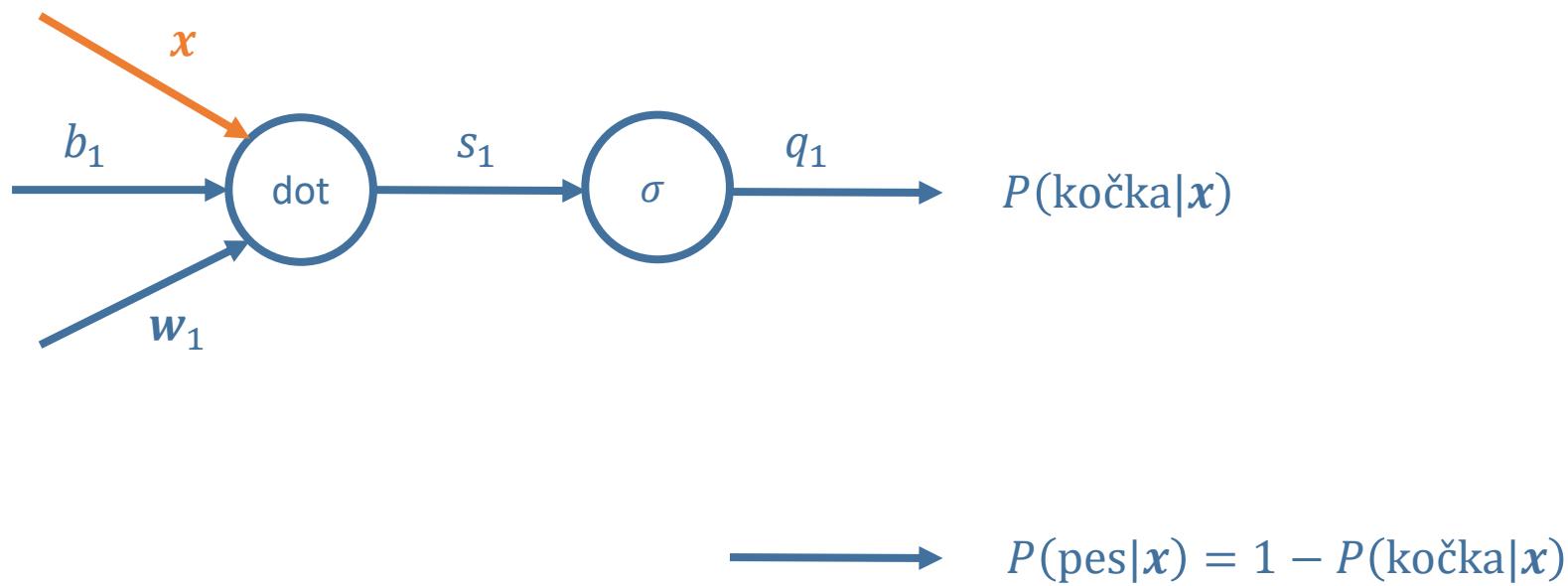
2. One-vs-one (all-vs-all)

- $C(C - 1)/2$ samostatných klasifikátorů pro každou dvojici tříd
- Např. kočka vs pes, kočka vs žába, pes vs žába, ...
- Pro $C = 10 \rightarrow 45$ klasifikátorů
- Pro $C = 1000$ (ImageNet) $\rightarrow 499500 \approx 0.5 \cdot 10^6$ klasifikátorů!
- Vyhrává třída s nejvyšším počtem "výher z duelů"

3. Reformulace úlohy

- jeden klasifikátor, ale výstupem bude C pravděpodobností pro každou třídu současně (paralelně)
- vyhrává třída s nejvyšším skóre/pravděpodobností
- **→ tudy vede cesta!**

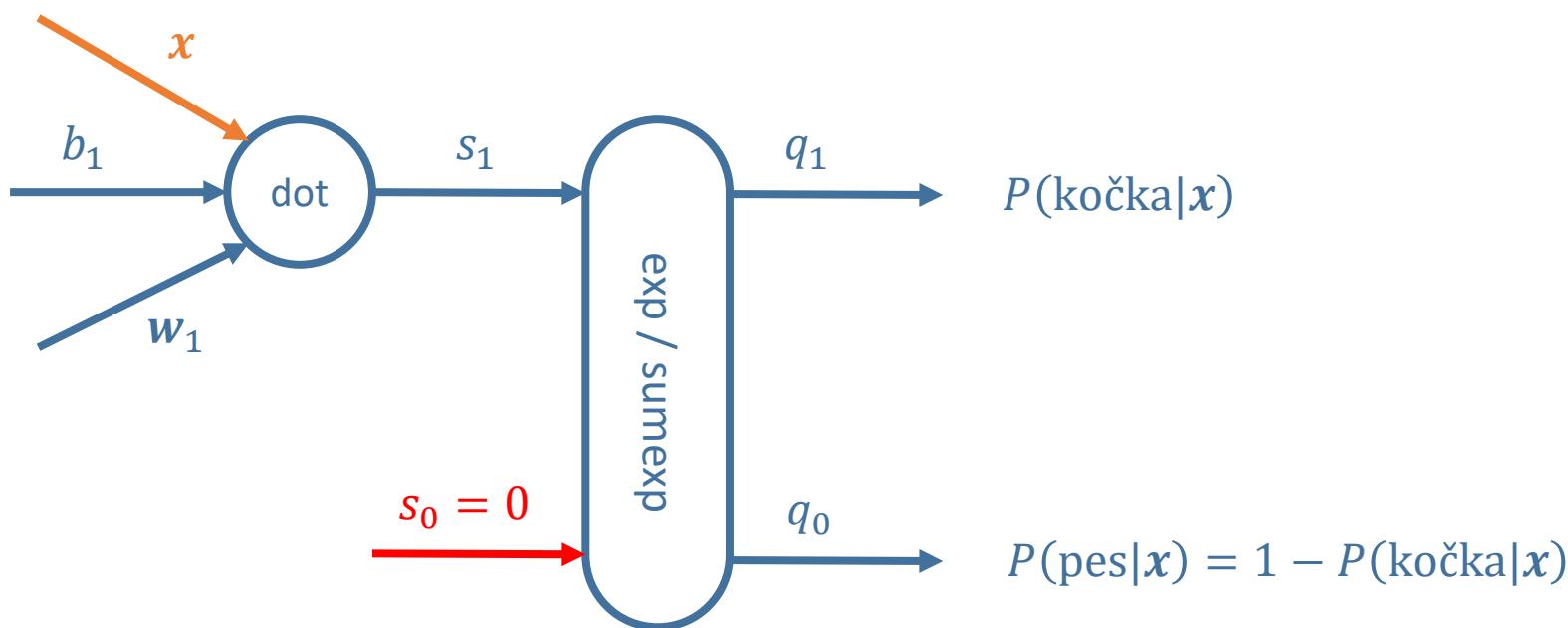
Binární logistická regrese

$$P(\text{kočka}|x) = \frac{1}{1 + e^{-s_1}}$$

$$P(\text{pes}|x) = 1 - P(\text{kočka}|x) = 1 - \frac{1}{1 + e^{-s_1}}$$

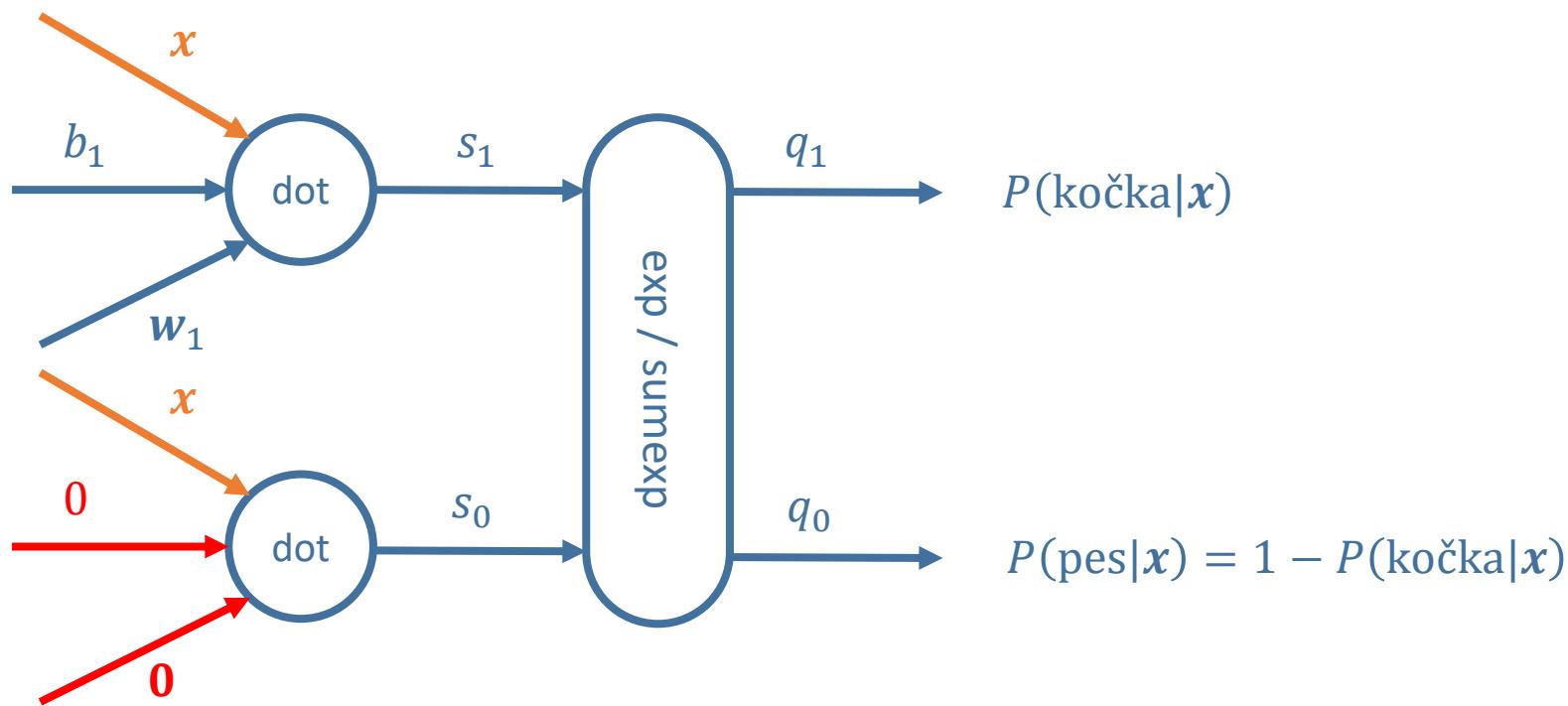
Binární logistická regrese ... stejné

$$P(\text{kočka}|x) = \frac{1}{1 + e^{-s_1}} \left(\cdot \frac{e^{s_1}}{e^{s_1}} \right) = \frac{e^{s_1}}{e^{s_1} + e^0}$$

$$P(\text{pes}|x) = 1 - P(\text{kočka}|x) = 1 - \frac{e^{s_1}}{e^{s_1} + e^0} = \frac{e^0}{e^{s_1} + e^0}$$

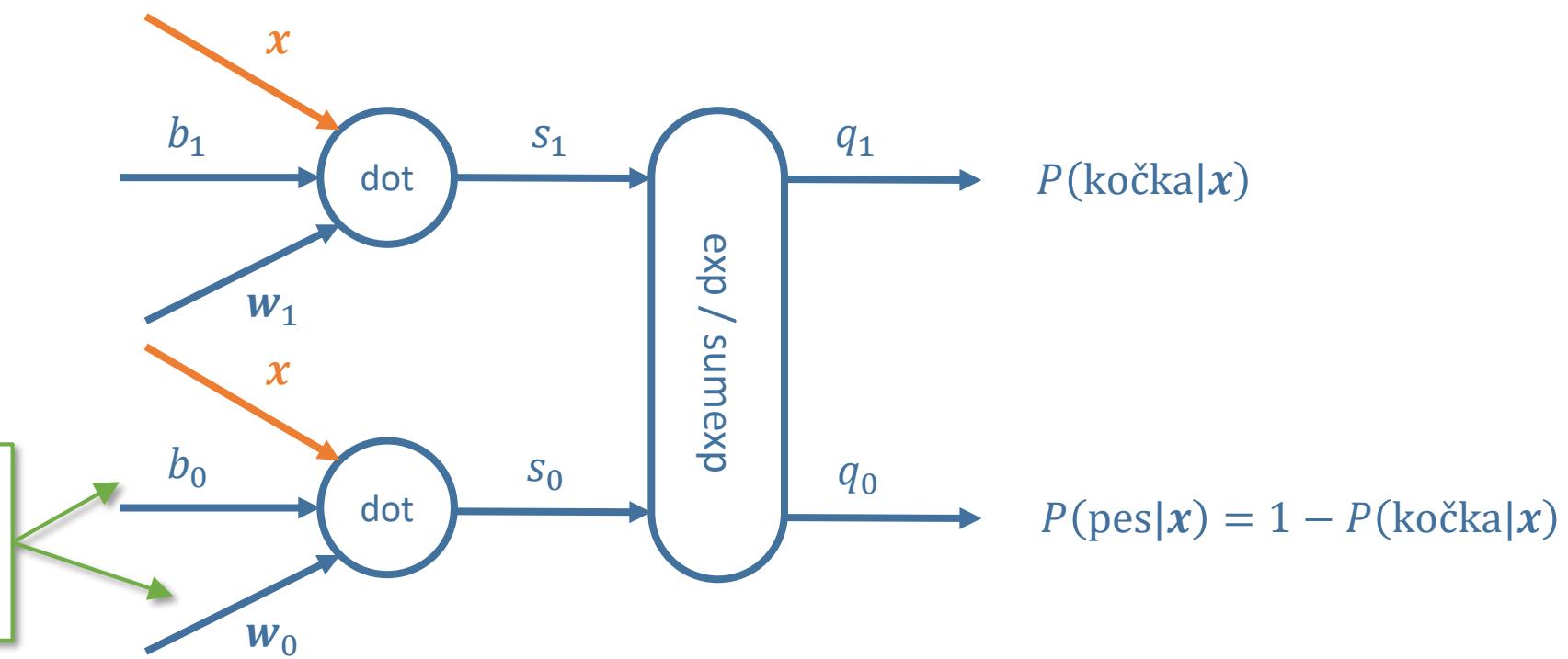
Binární logistická regrese ... stále stejné

$$P(\text{kočka}|x) = \frac{1}{1 + e^{-s_1}} \left(\cdot \frac{e^{s_1}}{e^{s_1}} \right) = \frac{e^{s_1}}{e^{s_1} + e^0}$$

$$P(\text{pes}|x) = 1 - P(\text{kočka}|x) = 1 - \frac{e^{s_1}}{e^{s_1} + e^0} = \frac{e^0}{e^{s_1} + e^0}$$

Multiclass logistická regrese

$$P(\text{kočka}|x) = \frac{e^{s_1}}{e^{s_1} + e^{s_0}}$$

podmínka na součet pravděpodobností zachována:

$$P(\text{pes}|x) = \frac{e^{s_0}}{e^{s_1} + e^{s_0}}$$

$$P(\text{kočka}|x) + P(\text{pes}|x) = \frac{e^{s_1} + e^{s_0}}{e^{s_1} + e^0} = 1$$

Softmax

- Myšlenku lze rozšířit na libovlný počet tříd $C \geq 2$
- Blok exp / sumexp se označuje jako softmax

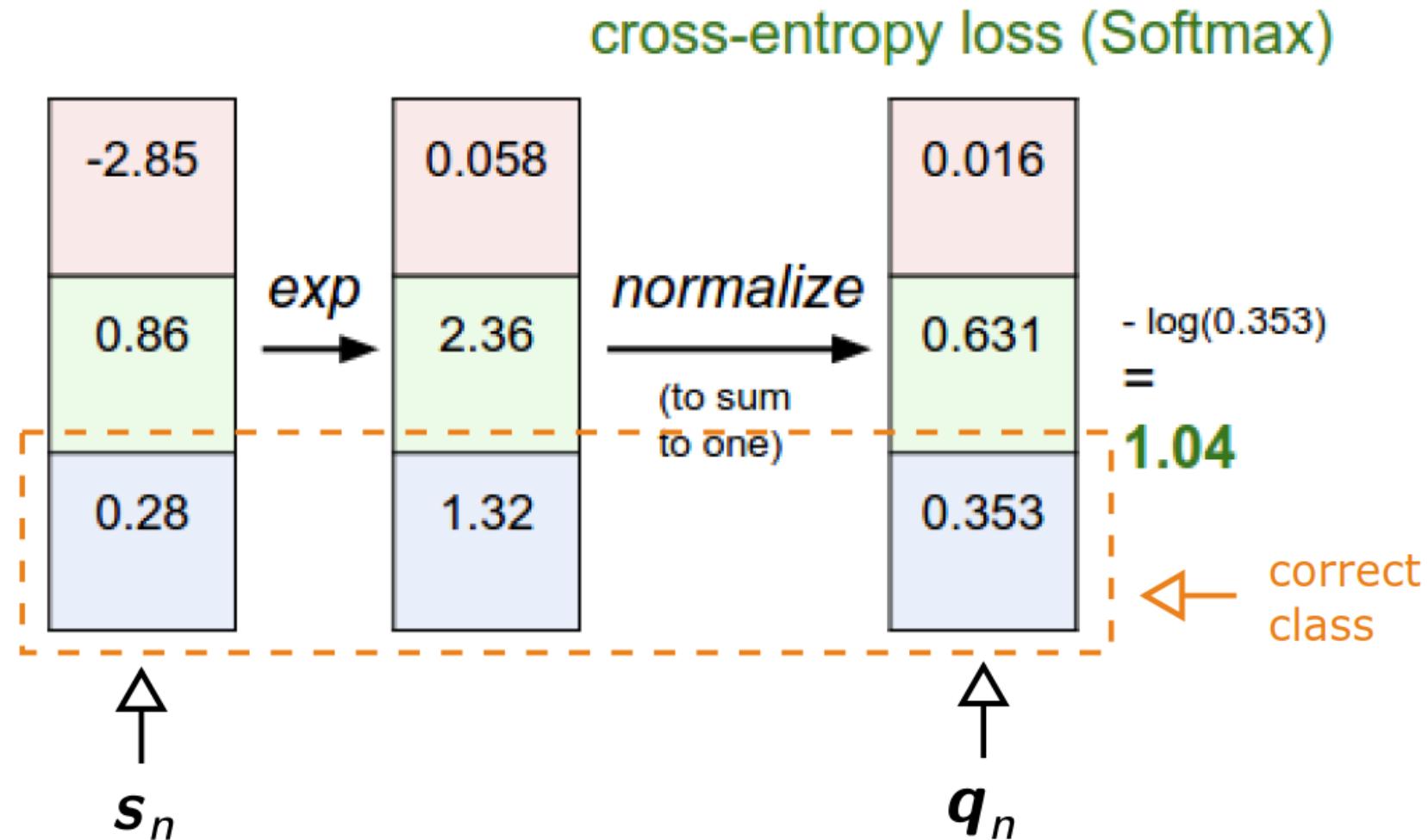
$$q_i = P(\text{třída}_i | \boldsymbol{x}) = \frac{e^{s_i}}{\sum_{c=1}^C e^{s_c}}$$

- Výstupem C -dimenzionální vektor pravděpodobností jednotlivých tříd

$$\boldsymbol{q} = [q_1, q_2, \dots, q_C]^\top$$

- Chová se jako maximum: exponenciováním se zvýrazní rozdíly (nejvyšší hodnota vynikne), až teprve pak se normalizuje (ostatní jsou staženy k nule)

Softmax příklad

obrázek: <http://cs231n.github.io/linear-classify/>

Multiclass cross entropy

- Na trénování se oproti binární variantě téměř nic nemění

$$L_n = - \sum_{c=1}^C p_{nc} \log q_{nc}$$

- kde

$$\mathbf{p}_n = [p_{n1}, \dots, p_{nC}]^\top \quad \dots \text{požadované rozdělení (ground truth)}$$

$$\mathbf{q}_n = [q_{n1}, \dots, q_{nC}]^\top \quad \dots \text{výstup klasifikátoru}$$

jsou vektory, na které nahlížíme jako na diskrétní rozdělení

- → cross entropy = minimalizace rozdílu mezi dvěma rozděleními

Binární vs multiclass entropy pro $C = 2$

binární CE

$$L_n = -y_n \log q_{n1} - (1 - y_n) \log(1 - q_{n1})$$

multiclass CE

$$L_n = -p_{n1} \log q_{n1} - p_{n2} \log q_{n2}$$

- U obou platí, že nenulový je vždy pouze jeden ze dvou členů v součtu jelikož

$$\sum_c p_{nc} = 1 \quad \Rightarrow \quad p_{n2} = 1 - p_{n1}$$

- Jediný rozdíl: u binární explicitně dopočítáváme druhý člen jako doplněk do jedničky, zatímco u multiclass mezi členy nerozlišujeme

One hot encoding

- Pro více tříd je y_n celé číslo, tj. $y_n \in \{1, \dots, C\}$
- Pokud $C = 5 \rightarrow$ požadované rozdělení pak je

$$y_n = 2 \implies \mathbf{p}_n = [0, 1, 0, 0, 0]^\top$$

$$y_n = 5 \implies \mathbf{p}_n = [0, 0, 0, 0, 1]^\top$$

Softmax + cross entropy

- V cross entropy *pro klasifikaci* tedy bude aktivní vždy pouze jeden člen:

$$-L_n = \sum_{c=1}^C p_{nc} \log q_{nc} = \log (q_{ny_n}) = \log \left(\frac{e^{s_{ny_n}}}{\sum_{c=1}^C e^{s_{nc}}} \right)$$

což je zápis, jenž najdeme např. v [poznámkách cs231n](#)

- Pokud rozepíšeme logaritmus zlomku, dostaneme druhou variantu

$$L_n = -\log \left(\frac{e^{s_{ny_n}}}{\sum_{c=1}^C e^{s_{nc}}} \right) = -s_{ny_n} + \log \sum_{c=1}^C e^{s_{nc}}$$

- Softmax + CE tedy maximalizuje poměr pravděpodobnosti požadované třídy vůči součtu všech ostatních a to pro každý vzorek

Minimalizace softmax cross entropy

- Celkově tedy kritérium je

$$L(\mathbf{W}, \mathbf{b}) = \lambda \|\mathbf{W}^2\| - \sum_{n=1}^N \sum_{c=1}^C p_{nc} \log q_{nc}$$

kde

$$\mathbf{q}_n = [q_{n1}, \dots, q_{nC}]^\top = \text{Softmax}(\mathbf{W}\mathbf{x}_n + \mathbf{b})$$

- Parametry jsou matice a vektor

$$\mathbf{W} = \begin{bmatrix} \mathbf{w}_1^\top \\ \vdots \\ \mathbf{w}_C^\top \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} w_{11} & w_{12} & \dots & w_{1D} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ w_{C1} & w_{C2} & \dots & w_{CD} \end{bmatrix} \quad \mathbf{b} = \begin{bmatrix} b_1 \\ \vdots \\ b_C \end{bmatrix}$$

- Gradienty:

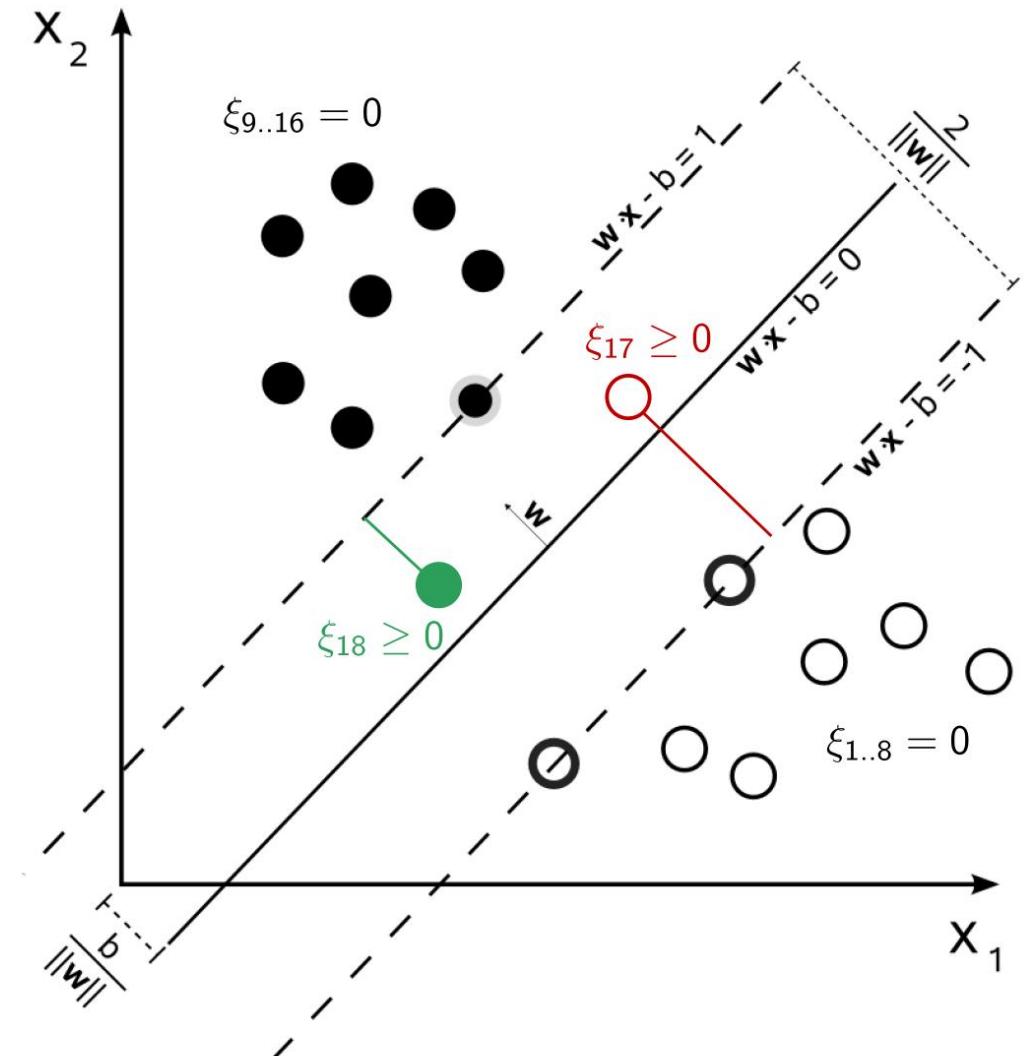
$$\frac{\partial L}{\partial \mathbf{w}_c} = \sum_{n=1}^N 2\lambda \mathbf{w}_c + (q_{nc} - p_{nc}) \mathbf{x}_n$$

$$\frac{\partial L}{\partial b_c} = \sum_{n=1}^N (q_{nc} - p_{nc})$$

Support Vector Machine

Support Vector Machine (SVM)

- Nepravděpodobnostní model
- Max-margin klasifikátor: hledá takovou dělící nadplochu, která je co nejdále od obou tříd
- Pokud třídy nejsou lineárně separovatelné, zavádí se tzv. slack variables $\xi_n \geq 0$
- Pro některé body tedy podmínka nemusí být splněná

obrázek: https://en.wikipedia.org/wiki/Support_vector_machine

Hinge loss

- Soft margin SVM loss se slack variables

$$\begin{aligned} & \underset{\mathbf{w}, b, \xi_n}{\text{minimize}} && \|\mathbf{w}\|^2 + \lambda' \sum_{i=1}^N \xi_n \\ & \text{subject to} && y_n s_n \geq 1 - \xi_n \\ & && \xi_n \geq 0 \end{aligned}$$

- Podmínky lze sloučit do jednoho výrazu

$$\boxed{\xi_n = \max(0, 1 - y_n s_n)}$$

a dosadit kritéria → vznikne **hinge loss**

- Člen $\|\mathbf{w}\|^2$ funguje jako regularizace

SVM jako hinge loss

- U SVM tedy minimalizujeme

$$L(\mathbf{w}, b) = \lambda \|\mathbf{w}\|^2 + \sum_{i=1}^N \max(0, 1 - y_n s_n)$$

kde $\lambda \propto 1/\lambda'$

- Rozdíl oproti logistické regresi je tedy ve zvoleném kritériu:

logistická regrese = cross entropy

SVM = hinge loss

softmax cross entropy:

$$L(\mathbf{W}, \mathbf{b}) = \lambda \|\mathbf{W}^2\|_F^2 - s_n y_n + \log \sum_{c=1}^C e^{s_n c}$$

a v tom, že $y_n \in \{-1, +1\}$ (u binární logistické regresi je $y_n \in \{0, 1\}$)

SVM pro více tříd

1. Strategie nezávislé na klasifikátoru

- one-vs-rest (one-vs-all)
- one-vs-one (all-vs-all)

2. Reformulace úlohy

- Cramer-Singer
- Weston-Watkins ←
- Structured SVM
- DAGSVM
- ...

Weston-Watkins multiclass SVM

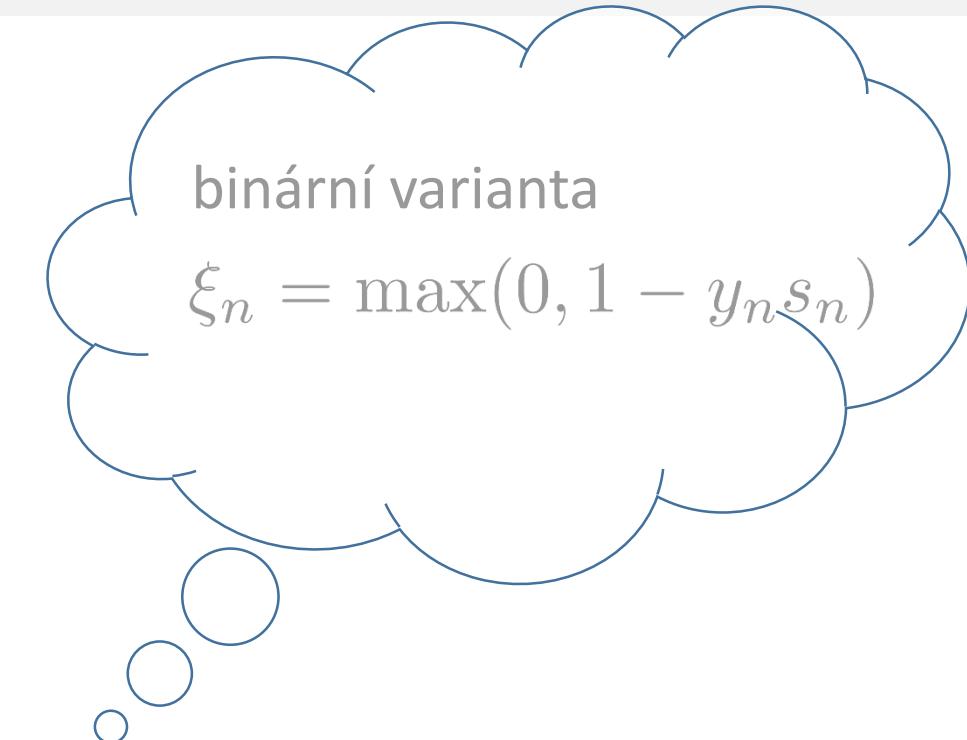
- Upravuje hinge loss na

$$\xi_n = \sum_{c \neq y_n} \max(0, 1 + s_{nc} - s_{ny_n})$$

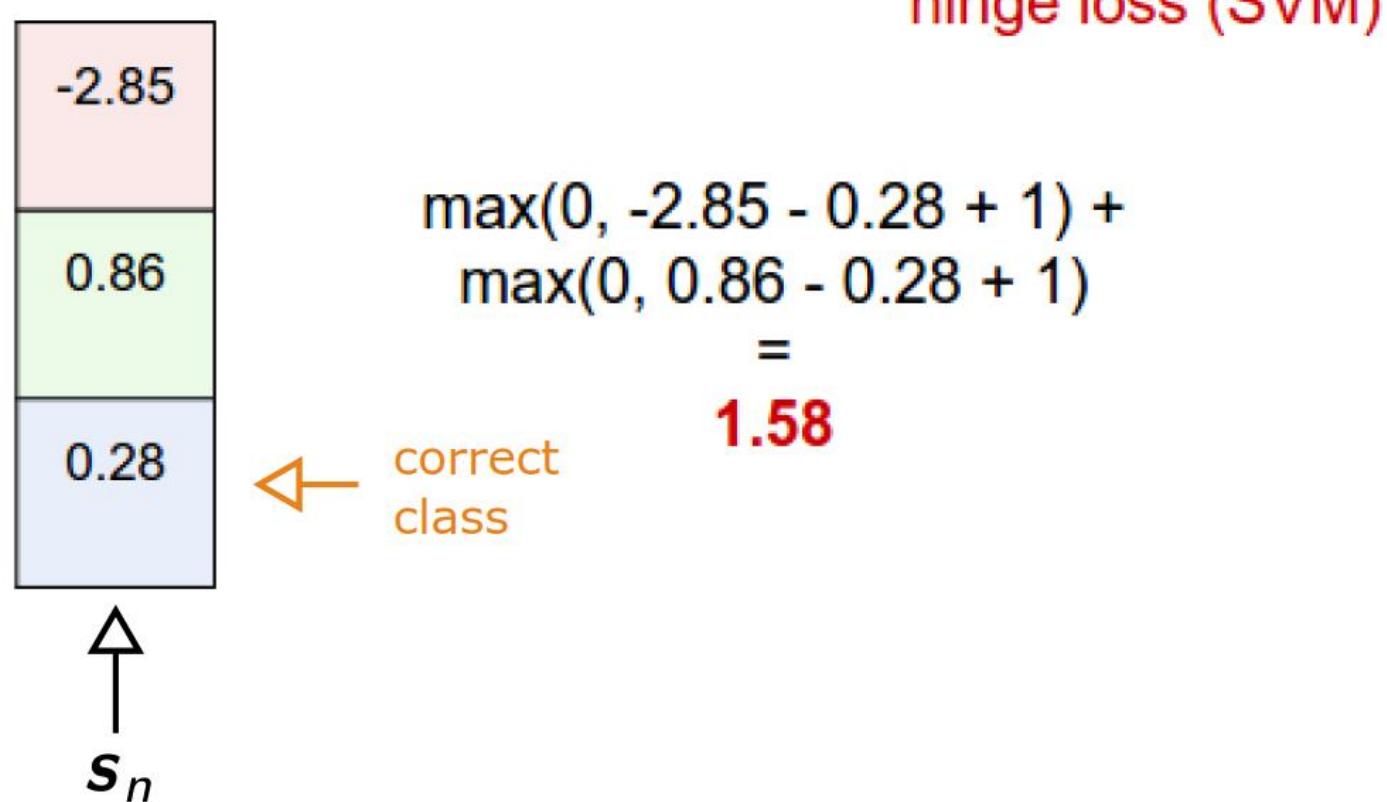

- Při více třídách je skóre vektor
- Aby $\xi_n \rightarrow 0$, musí:

- skóre požadované třídy s_{ny_n} být co nejvyšší
- skóre všech $c = 1, \dots, C$ ostatních tříd s_{nc} co nejnižší

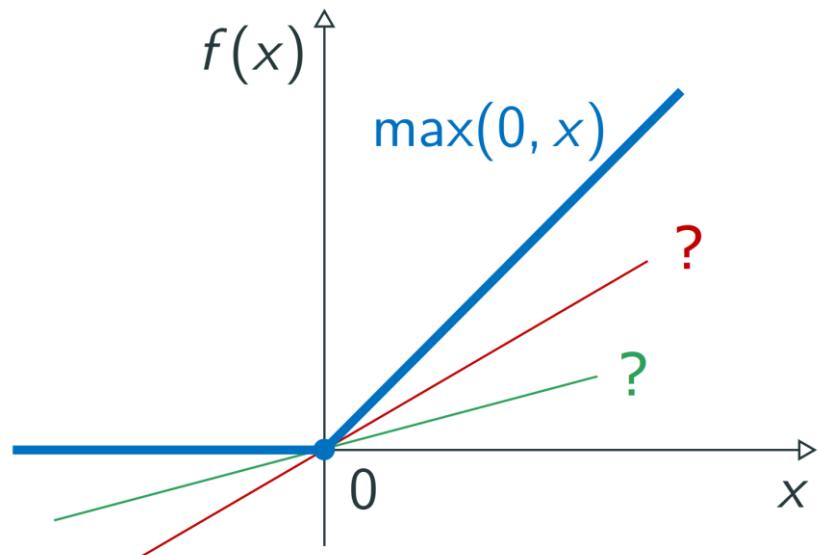
Weston-Watkins multiclass SVM příklad

obrázek: <http://cs231n.github.io/linear-classify/>

Subgradient

- Funkce $\max(0, x)$ není diferencovatelná
- Problém “bod zlomu” v nule:

- Řeší tzv. subgradient → prostě vybereme jednu z možných variant
- Např. v nule bude gradient nula
- (Sub)gradient tedy může být:

$$\frac{\partial}{\partial x} \max(x) = \begin{cases} 0 & \text{pokud } x \leq 0 \\ 1 & \text{pokud } x > 0 \end{cases}$$

(Sub)gradient hinge kritéria

$$\xi_n = \sum_{c \neq y_n} \max(0, \underbrace{1 + s_{nc} - s_{ny_n}}_{\zeta_{nc}})$$

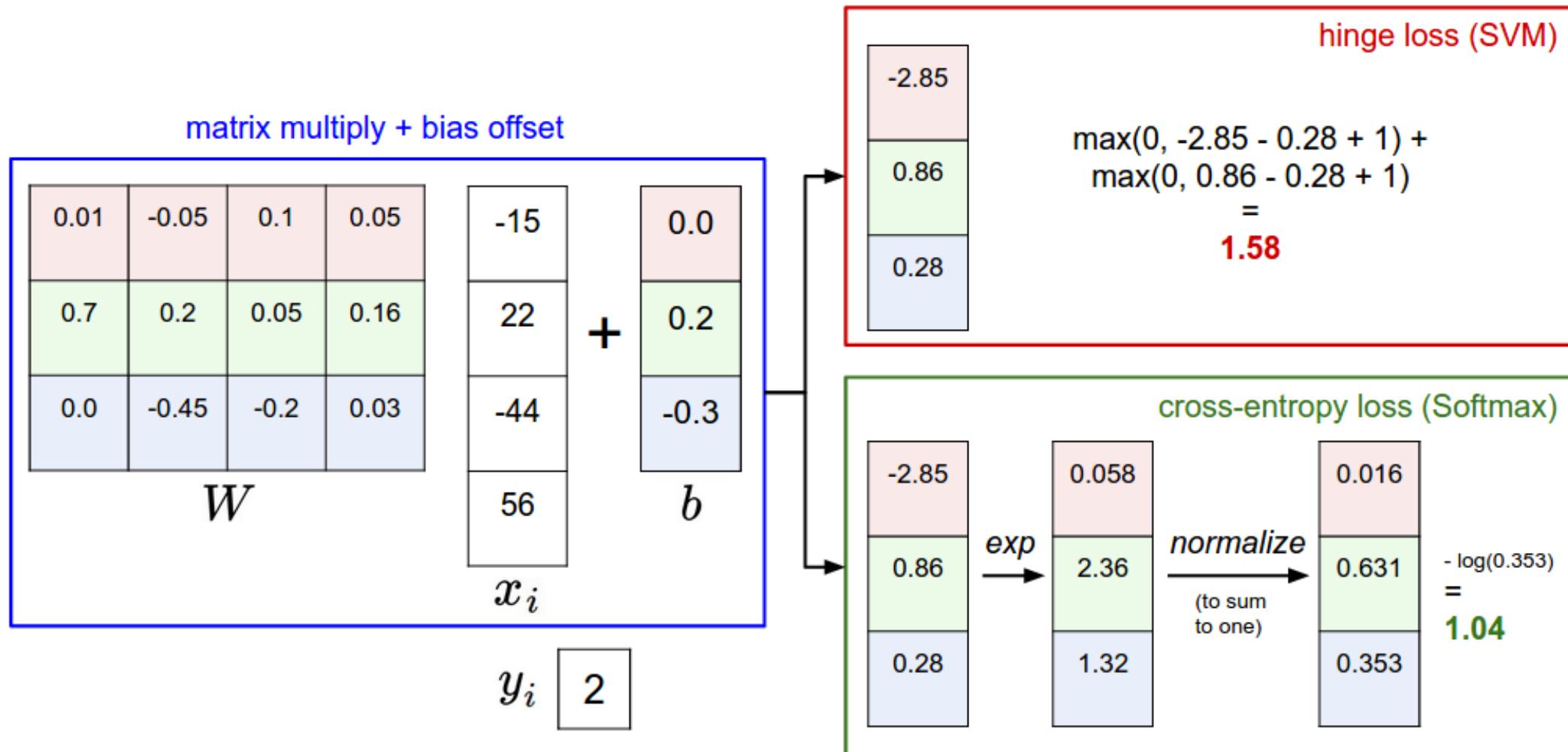
- Všimněme si, že obě skóre s_i závisí pouze na i -tém řádku \mathbf{W} a \mathbf{b}
- Gradient na i -tý řádek \mathbf{W} :

$$\frac{\partial L_n}{\partial \mathbf{w}_i} = \begin{cases} - \sum_{c \neq y_n} \mathbb{1}(\zeta_{nc} > 0) \mathbf{x}_n & \text{pokud } i = y_n \\ \mathbb{1}(\zeta_{ni} > 0) \mathbf{x}_n & \text{pokud } i \neq y_n \end{cases}$$

kde $\mathbb{1}(\text{podmínka}) = 1$, pokud je podmínka splněna, jinak 0

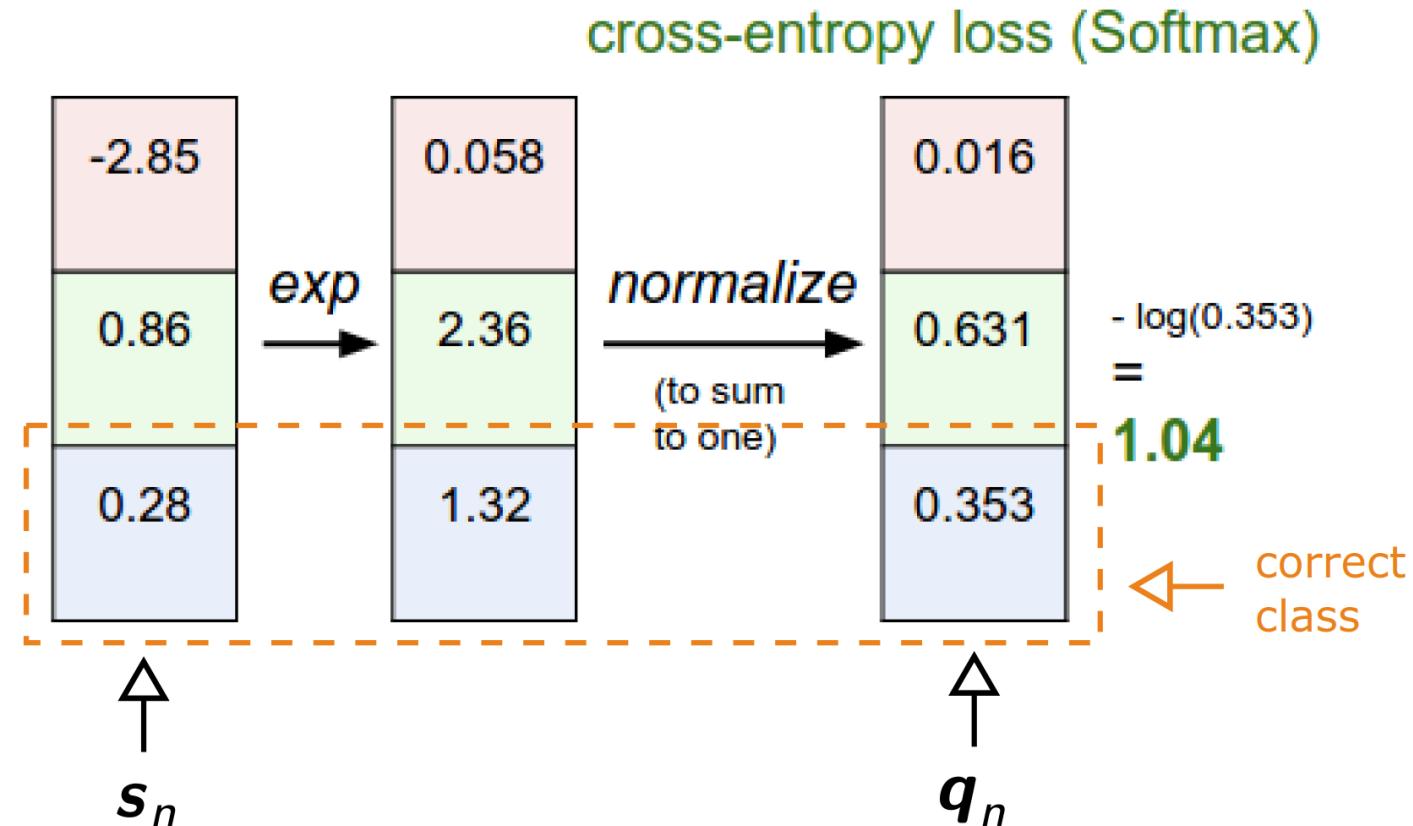
- Pro biasy podobně, pouze bez \mathbf{x}_n

Cross entropy a hinge loss

obrázek: <http://cs231n.github.io/linear-classify/>

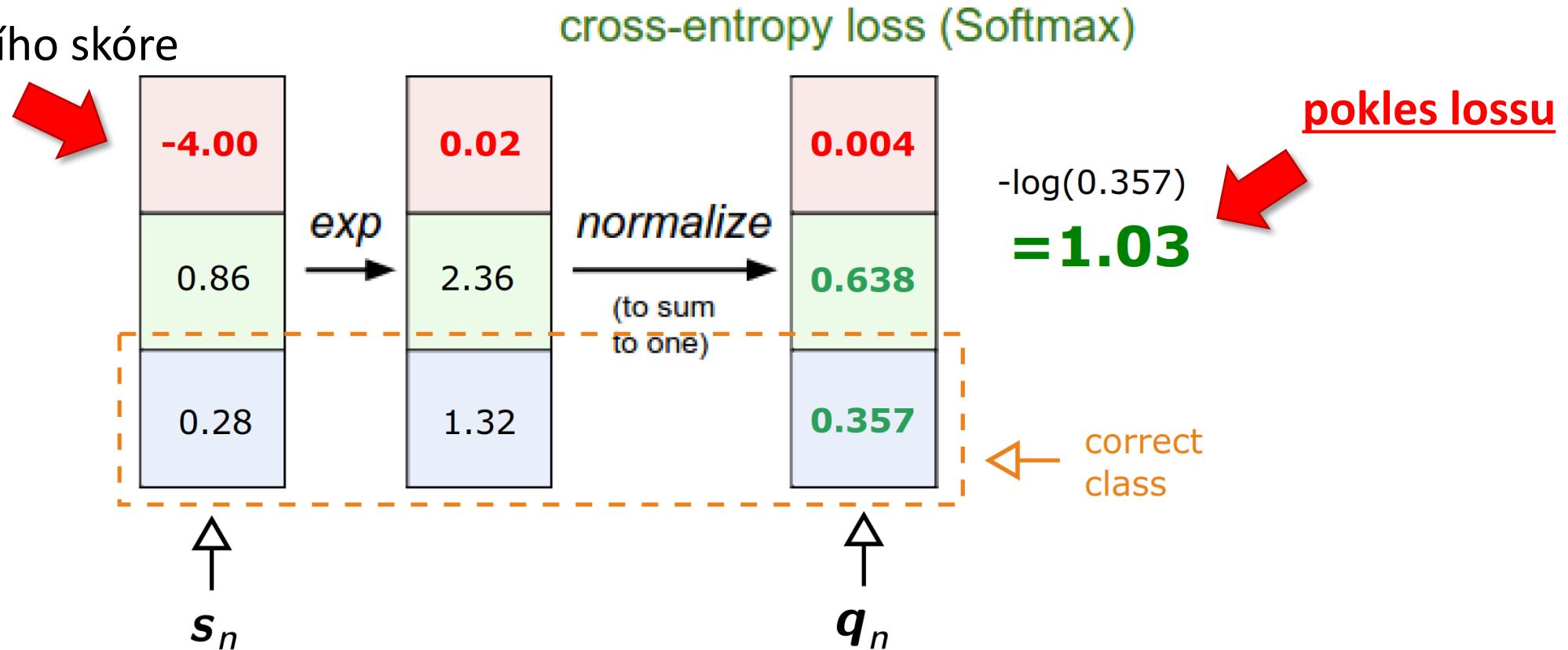
Citlivost cross entropy na změnu skóre

obrázek: <http://cs231n.github.io/linear-classify/>

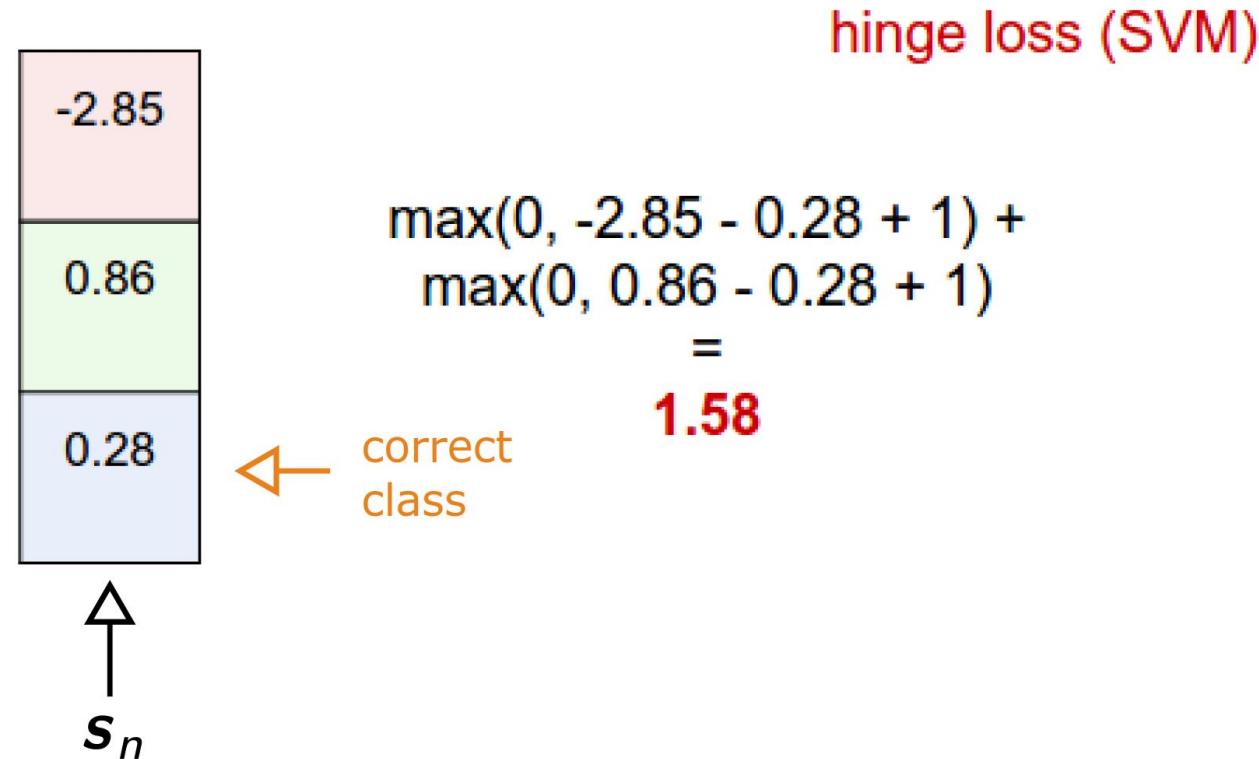
Citlivost cross entropy na změnu skóre

změna lineárního skóre

obrázek: <http://cs231n.github.io/linear-classify/>

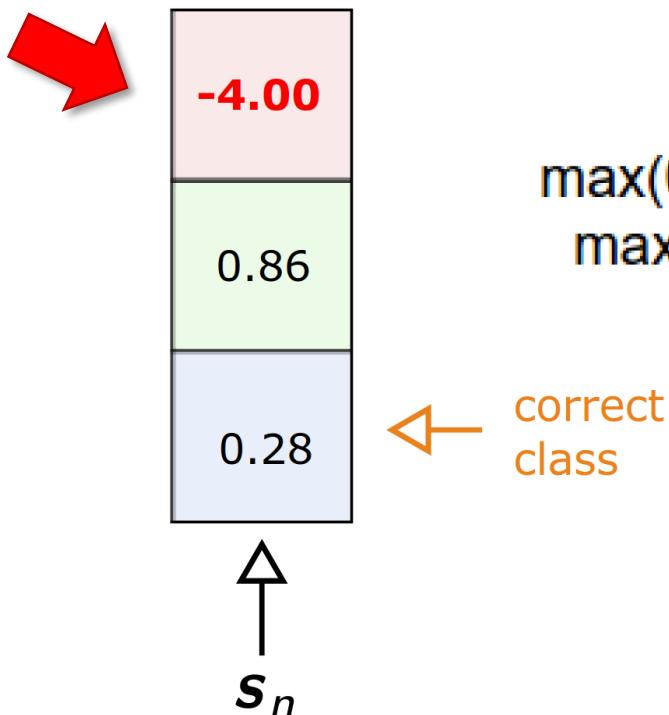
Citlivost hinge lossu na změnu skóre

obrázek: <http://cs231n.github.io/linear-classify/>

Citlivost hinge lossu na změnu skóre

změna lineárního skóre

hinge loss (SVM)

$$\begin{aligned} & \max(0, -4.00 - 0.28 + 1) + \\ & \max(0, 0.86 - 0.28 + 1) \\ & = \end{aligned}$$

1.58

loss nezměněn

Cross entropy vs hinge loss

- SVM zahrnuje vnitřní “regularizaci”: pokud je hinge podmínka u nějakého bodu splněna, kritérium zde má nulovou hodnotu a tedy i přírůstek gradientu od tohoto bodu je nulový
- Logistická regrese naopak bez explicitní regularizace nikdy nekonverguje, skóre se donekonečna snaží zlepšit
- Pro účely klasifikace obě kritéria přibližně stejně dobrá
- Díky robustnosti vůči outlierům na menších datasetech výkonnější spíše SVM
- Overhead způsobený funkcí softmax je především u hlubokých sítí zanedbatelný

Shrnutí

- Diskriminativní klasifikace je vlastně jen minimalizace funkce
- Funkce kvantifikuje, jak moc špatný náš klasifikátor je → tzv. loss či kritérium
- Proměnná, vůči které minimalizujeme, jsou tedy parametry klasifikátoru
- Funkce může být libovolně složitá, avšak mělo by být snadné spočítat její gradient
- Díky tomu můžeme minimalizovat pomocí metody největšího spádu (GD)
- Gradient není nutné počítat úplně, efektivnější je approximace a častější update (SGD)
- Logistická regrese a SVM jsou obojí lineární klasifikátory
- Liší se pouze kritériem

Shrnutí: trénování pomocí SGD

Incializujeme:

- w, b na náhodné hodnoty

Opakujeme:

1. navzorkování dávky (batch)
 2. forward + cache
 3. backward (gradient)
 4. update s krokem γ
-
- různé pro LR a SVM

Zastavíme:

- po fixním počtu iterací
- parametry w, b se ustálí
- hodnota kritéria $L(w, b)$ již delší dobu neklesá